

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza finanční situace vybraného individuálního podnikatele
Analysis of the Financial Situation of the Selected Individual
Entrepreneur

Student: Adam Ondra

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Michal Krajňák

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Adam Ondra**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Specializace: 00 Účetnictví a daně
Téma: **Analýza finanční situace vybraného individuálního podnikatele**
Analysis of the Financial Situation of the Selected Individual Entrepreneur

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Finanční analýza, její metody a ukazatele
 3. Aplikace finanční analýzy a výpočet ukazatelů
 4. Zhodnocení finanční situace a výsledků finanční analýzy, doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

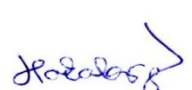
GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Michal Krajňák**

Datum zadání: 23.11.2012
Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně. Přílohy č. 1, 2 a 3 dané mi k dispozici jsem samostatně doplnil.

Datum odevzdání 10. 5. 2013

.....
Adam Ondra

Obsah

1	Úvod	5
2	Finanční analýza, její metody a ukazatele	6
2.1	Účel finanční analýzy	6
2.2	Uživatelé finanční analýzy	7
2.2.1	Externí a interní finanční analýza	7
2.2.2	Uživatelé	8
2.3	Zdroje finanční analýzy	10
2.3.1	Rozvaha	10
2.3.2	Výkaz zisku a ztráty	14
2.3.3	Přehled o peněžních tocích	16
2.3.4	Příloha k účetní závěrce	16
2.3.5	Výroční zpráva	16
2.4	Ukazatelé a metody finanční analýzy	17
2.4.1	Horizontální analýza	17
2.4.2	Vertikální analýza	17
2.4.3	Analýza poměrových ukazatelů	18
2.4.3.1	Ukazatele likvidity	18
2.4.3.2	Ukazatele rentability	20
2.4.3.3	Ukazatele zadluženosti	22
2.4.3.4	Ukazatele aktivity	24
2.4.3.5	Ukazatele tržní hodnoty	26
2.4.4	Pyramidové soustavy ukazatelů	27
2.4.4.1	Metody rozkladu pro multiplikativní vazbu	27
2.4.4.2	Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu	29
2.4.5	Soustavy účelově vybraných ukazatelů	30
2.4.5.1	Bankrotní modely	30
2.4.5.2	Bonitní modely	32
3	Aplikace finanční analýzy a výpočet ukazatelů	34
3.1	Charakteristika společnosti ALPINE PRO	34
3.2	Charakteristika vybraného individuálního podnikatele	35
3.3	Horizontální analýza	35

3.3.1	Horizontální analýza aktiv	36
3.3.2	Horizontální analýza pasiv	38
3.3.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	39
3.4	Vertikální analýza	40
3.4.1	Vertikální analýza aktiv	41
3.4.2	Vertikální analýza pasiv	42
3.4.3	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	43
3.5	Analýza poměrových ukazatelů	45
3.5.1	Ukazatele likvidity	45
3.5.2	Ukazatele rentability	47
3.5.3	Ukazatele zadluženosti	49
3.5.4	Ukazatele aktivity	53
3.5.5	Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu	55
3.5.5.1	Metoda postupných změn	56
3.5.5.2	Metoda logaritmická	57
4	Zhodnocení výsledku finanční analýzy a návrh doporučení	59
4.1	Zhodnocení finanční analýzy	59
4.2	Doporučení	62
5	Závěr	64
	Seznam použité literatury	65
	Seznam zkratk	67
	Prohlášení o využití výsledku bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení. Nabízí nám spoustu možností, jak zhodnotit finanční zdraví podniku. Využívá celou řadu ukazatelů k posouzení současné, ale také budoucí ekonomické situace firmy. Základním zdrojem informací jsou účetní výkazy. Snaží se nám vlastně říci, zda je podnik dostatečně ziskový. Další výhodou je zjištění slabých stránek, kterých by se měl podnik v budoucnosti vyvarovat, a naopak silných stránek, na kterých by měl podnik stavět.

Cílem bakalářské práce je analyzovat finanční situaci vybraného individuálního podnikatele, pana Petra Haničáka, za období 2010 – 2012.

Bakalářská práce je rozdělena do třech kapitol. První kapitola je zaměřena na teoretická východiska finanční analýzy. V úvodu je vymezen význam finanční analýzy obecně. Dále jsou v kapitole rozebírány zejména metody finanční analýzy a jejich ukazatele, a to zejména horizontální analýza, vertikální analýza a poměrové ukazatele.

Druhá kapitola se zabývá praktickou částí práce. Je v ní provedena finanční analýza na základě zmíněných metod a ukazatelů z první části. Potřebné údaje pro tuto část jsou čerpány z účetních výkazů. Zjištěné výsledky jsou poté zhodnoceny a dále analyzovány.

V třetí kapitole jsou souhrnně analyzovány všechny výsledky získané pomocí finanční analýzy. Hlavním úkolem je kromě zhodnocení výsledků stanovit doporučení do budoucnosti, která by vedla ke zlepšení situace podnikatele.

2 Finanční analýza, její metody a ukazatele

Cílem kapitoly je vysvětlit a zdůraznit význam finanční analýzy pro rozbor informací získaných z účetních výkazů. Kapitola se zaměřuje na popis metod a konstrukci ukazatelů finanční analýzy s využitím metod deskripce, analýzy a komparace.

2.1 Účel finanční analýzy

„Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku. Pomáhá odhalit, zda je podnik dostatečně ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda využívá efektivně svých aktiv, zda je schopen včas splácet své závazky a celou řadu dalších významných skutečností.“ (Knápková, 2010, s. 15)

Hlavním důvodem finanční analýzy je sestavení podkladů pro rozhodování o fungování podniku. Vzniká zde spojitost mezi účetnictvím a rozhodováním o podniku. Účetnictví vyjadřuje do určité míry přesné hodnoty peněžních údajů, které se však týkají pouze jednoho časového okamžiku a jsou víceméně izolované. Data musí být podrobena finanční analýze, aby sloužila k rozhodování o finančním zdraví podniku. (Růčková, 2011)

„K základním cílům finančního řízení podniku je možno zařadit především dosahování finanční stability, kterou je možno hodnotit pomocí dvou základních kritérií:

- Schopnost vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál – toto kritérium je obecně považováno za nejdůležitější, neboť postihuje podstatu podnikání jako takového. Každý vstupuje do podnikání s myšlenkou zhodnocování peněz, respektive rozšíření vlastního bohatství.*
- Zajištění platební schopnosti podniku – je to sice na první pohled cíl druhotný, nicméně je potřeba si uvědomit, že bez platební schopnosti (a mnoho firem si to vyzkoušelo a vyzkouší) většinou neexistuje možnost nadále fungovat a předznamenává konec podnikatelské činnosti firmy.“* (Růčková, 2011, s. 10)

„Finanční analýzu lze rozdělit do tří základních etap.

- *První etapa spočívá v rozboru základních ukazatelů, jejím výsledkem má být zjištění odchylek od normálního stavu.*
- *Druhá etapa spočívá v hlubším rozboru zjištěných odchylek již s pomocí specifických vyšetřovacích metod a nástrojů a stanovení příčin odchylek.*
- *Třetí etapa spočívá v přesné identifikaci příčiny a návrhu na jejich odstranění.“*
(Čvančarová, 2009, s. 239)

Manažeři věnují finanční analýze velkou pozornost. Umožňuje zjistit poruchy ve finanční stabilitě podniku v době, kdy lze tuto poruchu různými řídicími zásahy napravit.

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Do kontaktu s podnikem přichází mnoho subjektů, které mají zájem o informace týkající se daného podniku. Finanční analýza je důležitá nejen pro interní uživatele, ale rovněž i pro externí uživatele. Každý z těchto uživatelů má své specifické zájmy a požadavky.

2.2.1 Externí a interní finanční analýza

Finanční analýzu podniku můžeme rozdělit do dvou oblastí:

- a) Externí finanční analýza: pochází z vnějšího prostředí a jiným způsobem veřejně dostupných informací. Patří sem zejména informace z mezinárodních analýz, analýz národního hospodářství, odvětvových analýz, oficiálních statistik, burz a odborných tisků.
- b) Interní finanční analýza: tato analýza poskytne manažerovi veškeré informace z informačního systému podniku, tj. kromě informací z finančního účetnictví i údaje z účetnictví manažerského nebo vnitropodnikového.

2.2.2 Uživatelé

Výčet uživatelů finanční analýzy je velmi rozsáhlý a rozmanitý. Uživatelé mají společný cíl, potřebují získávat informace, aby mohly řídit.

Uživatelé účetních informací a finanční analýzy jsou především:

- a) manažeři
- b) investoři
- c) banky a jiní věřitelé
- d) obchodní partneři
- e) zaměstnanci
- f) stát a jeho orgány
- g) konkurenti

ad a) Manažeři

Využívají informace z finančního účetnictví, zejména pro dlouhodobé řízení podniku. Pro správné vedení, je znalost finanční situace podniku velmi důležitá. Silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku, umožňují manažerům přijmout pro příští období správné podnikatelské záměry. Důležitá je také znalost finanční situace konkurenčních podniků.

ad b) Investoři

Primárními uživateli ve finančních výkazech podniku jsou akcionáři, kteří poskytnou podniku kapitál. Investoři uvažující o vložení kapitálu do podniku si chtějí ověřit, zda je rozhodnutí správné. Hlavní zájem akcionářů se soustřeďuje na míru rizika a míru výkonnosti vloženého kapitálu. Investoři využívají finanční informace o podniku z investičního a kontrolního hlediska.

Investiční hledisko využívá informace pro rozhodování o budoucích investicích, tzn. pro výběr portfolia cenných papírů, kapitálové zhodnocení, dividendovou výkonnost, likviditu atp.

Kontrolní hledisko uplatňují akcionáři vůči manažerům podniku, jehož akcie vlastní. Zajímají se o stabilitu a likviditu podniku. Manažeři mají volnost při nakládání s majetkem podniku. To vede k rozporům mezi zájmy akcionářů a manažerů. Proto akcionáři vyžadují průběžné informace, prostřednictvím výročních, nebo i častějších zpráv a finančním stavu podniku.

ad c) Banky a jiní věřitelé

Věřitelé žádají informace o finančním stavu potenciálního dlužníka, aby se rozhodli, zda jim poskytnou peníze, za jakých podmínek a v jaké výši. Banky mohou zahrnout do smluv klauzule, podle kterých mohou zvýšit úrokovou sazbu, jestliže podnik překročí jistou hranici zadluženosti. Před poskytnutím úvěru je posouzena bonita dlužníka. Zkoumají, zda je podnik schopen hradit včas své splátky. Důležitá je analýza likvidity a rentability.

ad d) Obchodní partneři

„Dodavatelé se zaměřují především na to, zda podnik bude schopen hradit splatné závazky, jde jim především o krátkodobou prosperitu. Podíl obchodního úvěru na cizích zdrojích dosahuje často značné výše. U dlouhodobých dodavatelů se soustřeďuje zájem také na dlouhodobou stabilitu, trvalé obchodní kontakty s cílem zajistit svůj odbyt u perspektivního zákazníka.“ (Grünwald, 2010, s. 30)

Odběratelé (zákazníci) mají zájem na finanční situaci dodavatele při dlouhodobých kontraktech. Potřebují mít jistotu, aby dodavatel splnil své závazky a nenarušil tak výrobu odběratele. Dá se říct, že jsou na nich závislí.

ad e) Zaměstnanci

Zaměstnanci podniku se snaží o zachování svých pracovních míst a mzdových podmínek. Proto je jejich zájem o finanční a hospodářské stabilitě pochopitelný. Sledují výsledky hospodaření, jimž jsou motivováni.

ad f) Stát a jeho orgány

Stát využívá finančně-účetní data pro různé účely. Jsou dobrou kontrolou pro hospodaření podniku se státní účastí. Důležité při rozdělování státních zakázek a dotací.

ad g) Konkurenti

Srovnává své výsledky hospodaření s výsledky jiných firem. Podniku není stanovena povinnost poskytovat informace. Avšak zájmem by mělo být poskytování správných a včasných informací, za účelem dobré pověsti.

2.3 Zdroje finanční analýzy

Finanční analýza vyžaduje vstupní data, která představují klíčovou, výchozí součást postupných kroků finanční analýzy, jimiž jsou:

1. data,
2. metody analýzy,
3. provedení analýzy,
4. interpretace výsledků analýzy,
5. syntéza a formulace závěrů a úsudků.

Pro to, abychom mohli úspěšně začít zpracovávat finanční analýzu, jsou důležité zejména základní účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash-flow).

2.3.1 Rozvaha

Je základním účetním výkazem každého podniku. Zachycuje stav majetku podniku a zdrojů jeho krytí. Rozvaha se sestavuje většinou k poslednímu dni účetního období. Základním pravidlem je, že se aktiva rovnají pasivům. Významnou funkcí rozvahy je, že umožňuje vypočítat hospodářský výsledek.

Tab. 2.1: Rozvaha

AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky na upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A. I.	Základní kapitál
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A. II.	Kapitálové fondy
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A. III.	Rezervní fondy, ...
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	A. IV.	VH minulých let
		A. V.	VH běžného účetního období
C.	Oběžná aktiva	B.	Cizí zdroje
C. I.	Zásoby	B. I.	Rezervy
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	B. II.	Dlouhodobé závazky
C. III.	Krátkodobé pohledávky	B. III.	Krátkodobé závazky
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	Časové rozlišení	C.	Časové rozlišení

Zdroj: Knápková (2011), vlastní zpracování

- **Aktiva (majetková struktura podniku)**

Představují celkovou výši ekonomických zdrojů, kterých v určitém časovém období podnik disponuje.

Aktiva lze rozdělit:

- 1) Pohledávky za upsaný základní kapitál
- 2) Dlouhodobý majetek
- 3) Oběžná aktiva
- 4) Časové rozlišení

ad 1) Pohledávky za upsaný základní kapitál

„Zachycují stav nesplacených akcií nebo podílů jako jednu z protipoložek základního kapitálu. Jsou to pohledávky za jednotlivými upisovateli – společníky, akcionáři, členy družstva. Často bývá tato položka nulová.“ (Knápková, 2010, s. 23)

ad 2) Dlouhodobý majetek

Majetek dlouhodobé povahy, u kterého je doba použitelnosti delší než jeden rok se dělí:

a) Dlouhodobý nehmotný majetek

Patří zde zejména zřizovací údaje, nehmotné výsledky výzkumu, různá ocenitelná práva, goodwill a v současnosti zejména software.

b) Dlouhodobý hmotný majetek

Tvoří pozemky, budovy, stavby, dopravní prostředky, umělecká díla, samostatné movité věci. Je oceňován historickou cenou, tj. cenou v okamžiku pořízení. Hmotný majetek přechází do nákladů firmy prostřednictvím odpisů, např. pozemky, umělecká díla či sbírky se však neodepisují.

c) Dlouhodobý finanční majetek

Zahrnuje nakoupené obligace, vkladové listy, terminované vklady, půjčky poskytnuté jiným podnikům aj. Splatnost delší než jeden rok. U dlouhodobého finančního majetku nedochází k opotřebení, proto se neodepisuje.

ad 3) Oběžná aktiva

Jedná se o krátkodobý majetek, který je neustále v pohybu. Jedním z cílů účetní jednotky by měla být jeho vysoká obratovost, která přináší zisk. Oběžná aktiva se dělí:

a) Zásoby

Tvoří velkou část oběžných aktiv, které se většinou jednorázově spotřebují. Patří zde suroviny, materiál, nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby a výrobky.

b) Pohledávky

Jsou tříděny podle doby splatnosti na krátkodobé (se splatností delší než jeden rok) a dlouhodobé (se splatností delší než jeden rok). Dále se dělí z hlediska účelu na pohledávky z obchodního styku, pohledávky ke společníkům apod.

c) Finanční majetek

„Zahrnuje tři základní složky: peníze v hotovosti, účty v bankách a krátkodobý finanční majetek, tj. krátkodobé obchodovatelné cenné papíry sloužící ke krátkodobému uložení dočasně volných peněžních prostředků, které podnik v případě potřeby rychle přemění v hotové peníze a jeho držba nepřesahuje jeden rok.“ (Grünwald, 2010, s. 38)

ad 4) Časové rozlišení

Týká se nákladů příštích období (např. předem placené nájemné, předplatné) a příjmů příštích období (např. provedené nevyfakturované práce)

- **Pasiva (finanční struktura podniku)**

Finanční struktura podniku je zachycena na straně pasiv rozvahy. Obsahuje zdroje financování podnikového majetku.

Pasiva lze rozdělit:

- 1) Vlastní kapitál
- 2) Cizí zdroje
- 3) Časové rozlišení

ad 1) Vlastní kapitál

Jsou to vlastní zdroje, které byly vloženy do podnikání, nebo byly vytvořeny hospodářskou činností podniku. Patří sem:

a) Základní kapitál

Vzniká při založení společnosti vložím peněžních a nepeněžních vkladů. Základní kapitál není totéž co vlastní kapitál. Základní kapitál je pouze jednou z položek vlastního kapitálu.

b) Kapitálové fondy

Kapitál získaný zvnějšku, nejedná se však o cizí kapitál. Patří sem emisní ážio (rozdíl mezi tržní a nominální hodnotou akcií), dary, dotace, či vklady společníků nezvyšující základní kapitál apod.

c) Fondy ze zisku

Jsou fondy vytvořené z rozdělení zisku. Patří sem rezervní fond, statutární fond, sociální fond.

d) Výsledek hospodaření minulých let

Je část zisku po zdanění, která nebyla přidělena do fondů ani vyplacena v dividendách a převádí se do dalšího období. Může se jednat i o neuhrazenou ztrátu.

e) Výsledek hospodaření běžného účetního období

Je to zisk nebo ztráta uzavíraného účetního období.

ad 2) Cizí zdroje

Dluh společnosti, který musí být do určitého termínu uhrazen. Platí za něj úroky a ostatní výdaje s tím spojené.

a) Rezervy

Jsou to budoucí závazky, které podnik bude muset vynaložit. Snižují vykazovaný zisk firmy.

b) Dlouhodobé závazky

Jsou to závazky, které mají lhůtu splatností delší než jeden rok. Patří sem emitované obligace, dlouhodobé zálohy od odběratelů, dlouhodobé směnky k úhradě aj.

c) Krátkodobé závazky

Jsou to závazky, které mají lhůtu splatností kratší než jeden rok. Patří sem především závazky z obchodních styků, závazky vůči zaměstnancům, institucím, státu či společníkům.

d) Bankovní úvěry a výpomoci

Představují dlouhodobé, běžné a krátkodobé úvěry. Jsou to závazky poskytnuté od bank.

ad 3) Časové rozlišení

„Časové rozlišení v pasivech se týká výdajů příštích období (např. nájemné placené pozadu, prémie a odměny placené po uplynutí roku, výdaje z titulu nevybrané dovolené) a výnosů příštích období (např. předem přijaté nájemné u pronajímatele, nevyfakturované dodávky).“ (Grünwald, 2010, s. 40)

2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Slouží k posouzení schopnosti podniku zhodnocovat vložený kapitál. Zachycuje pohyb nákladů a výnosů. Výnosy jsou peněžní částky, které daný podnik získá z veškeré své

činnosti za dané účetní období. Náklady jsou peněžní částky, které podnik vynaložil na získání výnosů. Při finanční analýze sledujeme zejména strukturu a dynamiku jednotlivých položek, a to zejména:

- **PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ**, který je tvořen základními činnostmi podniku a zahrnuje jak obchodní činnost, tak i činnost výrobní. Provozní výsledek hospodaření představuje rozdíl mezi provozními výnosy a náklady, tedy úspěšnost provozu podniku. Další položkou je přidaná hodnota, kterou lze vyjádřit následovně:

$$\text{Přidaná hodnota} = \text{Obchodní marže} + \text{výkony} - \text{výkonová spotřeba}$$
- **FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ**, představuje rozdíl mezi finančními náklady a finančními výnosy,
- **VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST**, získáme jako součet provozního a finančního výsledku hospodaření sníženého o daň z příjmu za běžnou činnost,
- **MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ**, je rozdíl mimořádných výnosů a mimořádných nákladů snížený o daň z příjmů z mimořádné činnosti,
- **VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ**, který představuje součet výsledků za běžnou činnost a výsledku hospodaření mimořádného. (Knápková, 2010)

Tab. 2.2: Výkaz zisku a ztráty

obchodní marže
+ tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- provozní náklady
= PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ
+ výnosy z finanční činnosti
- náklady finanční činnosti
= FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ
- daň z příjmů za běžnou činnost
= VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST
+ mimořádné výnosy
- mimořádné náklady
- daň z mimořádné činnosti
= MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ
= VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ

Zdroj: Vlastní zpracování

2.3.3 Přehled o peněžních tocích

„Účetní výkaz, který ukazuje změnu stavu peněžních prostředků. Tedy srovnává příjmy a výdaje za určité období. Slouží k posouzení finanční situace podniku. Výkaz je možno rozdělit do tří základních částí: (Grünwald, 2010, s. 46)

- *PROVOZNÍ ČINNOST, základní výdělečná činnost podniku, která slouží základnímu podnikatelskému účelu. Peněžní toky z provozní činnosti jsou rozdílem mezi příjmy a výdaji spojenými s běžnou činností.*
- *INVESTIČNÍ ČINNOST, pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku z titulu prodeje, event. činnosti související s poskytováním úvěrů, půjček a výpomocí, které nejsou považovány za provozní činnost.*
- *FINANČNÍ ČINNOST, vede ke změnám ve výši a struktuře vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků.“*

„Cash-flow se zjišťuje dvěma způsoby: (Čvančarová, 2009, s. 237)

- *PŘÍMOU METODOU, se cash-flow vypočte jako rozdíl nákladů, které jsou současně peněžními výdaji, a výnosů, které jsou současně peněžními příjmy.*
- *NEPŘÍMOU METODOU, vyjde se z čistého zisku za období, který se upravuje o náklady a výnosy, které jsou peněžními výdaji a peněžními příjmy.“*

2.3.4 Příloha k účetní závěrce

Je součástí účetní závěrky. Obsahuje tokové informace, které vytváří obraz o finanční situaci a výsledku hospodaření podniku. Umožňuje je srovnat s minulostí a odhadnout jejich budoucí vývoj.

2.3.5 Výroční zpráva

Jejím účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení daného podniku. Je komplexem veškerých výše uvedených výkazů a přílohy. Výpočet povinného obsahu výroční zprávy vysvětluje § 21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

2.4 Ukazatelé a metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy slouží ke zpracování zdrojů finanční analýzy. Při výběru metod finanční analýzy musíme dbát zejména na účelnost, nákladovost a spolehlivost. Vybraná metoda by měla mít zpětnou vazbu na cíl. Platí že, čím lepší metody, tím spolehlivější závěry, tím menší riziko a větší naděje na úspěch. Základní metody využívané při finanční analýze jsou zejména analýza absolutních ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů, analýza rozdílových ukazatelů a analýza soustav ukazatelů.

2.4.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza neboli analýza trendů se zabývá časovými změnami mezi jednotlivými položkami výkazů. Jednotlivé změny se sledují po řádcích, horizontálně. U této analýzy je nutné mít k dispozici delší časovou řadu údajů. Změna ukazatele může být vyjádřena jako změna absolutní (Abs), nebo změna relativní (Rel).

$$Abs = B_t - B_{t-1}. \quad (1)$$

$$Rel = \frac{B_t - B_{t-1}}{B_{t-1}}, \quad (2)$$

kde B_t je hodnota v běžném období a B_{t-1} je hodnota v základním období, neboli v období předcházejícím. Z horizontální analýzy jsme schopni zjistit, o kolik procent se daná položka změnila v čase.

2.4.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza neboli analýza komponent se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů. Je velmi vhodným nástrojem pro meziroční a mezipodnikové srovnání. Nevýhodou je, že změny pouze konstatuje, ale nevysvětluje příčiny jejich vzniku.

„Označení vertikální analýza vznikla proto, že se při procentním vyjádření jednotlivých komponent postupuje v jednotlivých letech odshora dolů (ve sloupcích) a nikoliv napříč

jednotlivými roky. Jako základ pro procentní vyjádření se bere ve výkazu Z/Z obvykle velikost tržeb (= 100 %) a v rozvaze hodnota celkových aktiv podniku.“ (Sedláček, 2011, s. 17)

Výpočet této analýzy se provádí podle následujícího vztahu (3):

$$\text{Podíl na celku} = \frac{B_i}{\sum B_i}, \quad (3)$$

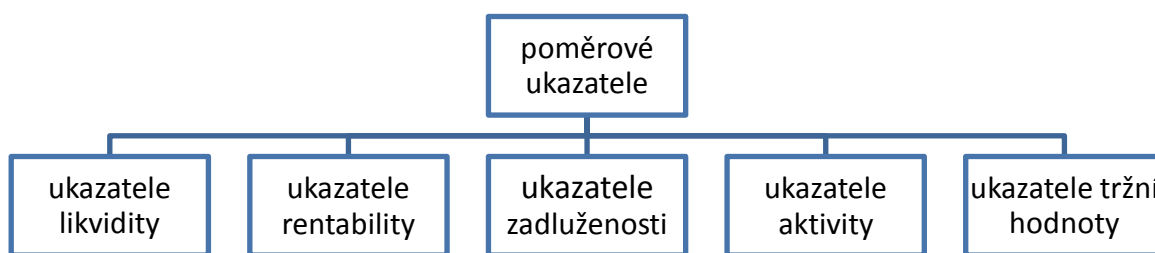
kde B_i je hodnota dílčího ukazatele a $\sum B_i$ je hodnota dílčích ukazatelů celkem.

2.4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou základním a nejčastěji používaným nástrojem finanční analýzy. Vychází zpravidla ze základních údajů účetních výkazů. Jsou oblíbené zejména proto, že nám přináší rychlou představu o finanční situaci podniku. Podstata poměrových ukazatelů je v tom, že se poměrují jednotlivé položky rozvahy, výkazu zisku a ztráty, popřípadě cash flow.

Skupiny poměrových ukazatelů znázorňuje následující schéma:

Obr. 1: Skupiny poměrových ukazatelů

Zdroj: Růčková (2010), vlastní zpracování

2.4.3.1 Ukazatele likvidity

Pojem likvidita podniku vyjadřuje schopnost podniku hradit včas své závazky. Likvidnost určité složky pak znamená míru obtížnosti změnit majetek na peněžní prostředky. Nedostatek likvidity vede k tomu, že podnik není schopen splácet své závazky v dohodnutých

termínech, což může vést k platební neschopnosti a bankrotu firmy. Pouze dostatečně likvidní podnik je schopen hradit své závazky. Na druhou stranu vysoká míra likvidity nepatří mezi příznivé jevy, neboť podnik váže velké množství peněžních prostředků v aktivech, která znehodnocují finanční prostředky a snižují rentabilitu. Zpravidla používáme tři základní ukazatele, likviditu běžnou, likviditu pohotovou a likviditu okamžitou. (Růčková, 2010)

Běžná likvidita (BA)

Tento ukazatel poměřuje oběžná aktiva s objemem krátkodobých závazků. Ukazuje, kolikrát by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby v daném okamžiku prodal svá oběžná aktiva. Hodnota ukazatele by měla být v čase stabilní. Podnik s nevhodnou strukturou oběžných zásob by se mohl dostat do obtížné finanční situace. Optimální hodnota by se měla pohybovat od 1,5 do 2,5. Problém by byl v době, kdy by hodnota klesla pod 1, což by znamenalo, že krátkodobé závazky není možno hradit z oběžných aktiv.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}. \quad (4)$$

Pohotová likvidita

Na rozdíl od běžné likvidity vylučuje z oběžných aktiv zásoby, které jsou nejméně likvidní. Optimální hodnota by se měla pohybovat v rozmezí od 1 do 1,5. Výrazně nižší hodnota pohotové likvidity ukazuje velké množství zásob v podniku. U podniků jenž nabízejí služby, se pohotová likvidita blíží hodnotě běžné likvidity. U výrobních podniků se obě hodnoty můžou výrazně lišit.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}. \quad (5)$$

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita je ukazatel, který vyjadřuje okamžitou schopnost společnosti uhradit své krátkodobé závazky. Pro úhradu těchto závazků může být použit finanční majetek – tj.

hotovost v pokladnách, na běžných účtech společnosti a hotovost uložená v krátkodobě obchodovatelných cenných papírech. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 0,2 až 0,5¹.

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}. \quad (6)$$

Čistý pracovní kapitál

Patří do skupiny rozdílových ukazatelů, ale často ho řadíme k ukazatelům likvidity, protože úzce souvisí s likviditou. Čistý pracovní kapitál (ČPK) se vypočítá jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Nejblíže má k běžné likviditě.

„Čistý pracovní kapitál je část oběžných aktiv krátkodobého majetku, který je financován dlouhodobými finančními zdroji a podnik s ním může volně disponovat při realizaci svých záměrů. Čistý pracovní kapitál však můžeme taky chápat jako část prostředků, které by podniku dovolily v omezeném rozsahu pokračovat v jeho činnosti, pokud by byl nucen splatit převážnou část nebo všechny své krátkodobé závazky.“ (Růčková, 2010, s. 51)

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (7)$$

2.4.3.2 Ukazatele rentability

Rentabilita znamená schopnost podniku vytvářet nové zdroje a je měřítkem schopnosti podniku dosahovat zisku. Vychází se zde z výkazu zisku a ztráty a z rozvahy. Ukazatele rentability zjišťují efektivnost dané činnosti. Nejvíce se o tyto ukazatele zajímají akcionáři a potenciální investoři. Nejdůležitější jsou tři kategorie zisku, které vyčteme z výkazu zisku a ztráty:

- EBIT (Earnings Before Interest and Tax) – zisk před odečtením úroku a daní
- EBT (Earnings Before Tax) – zisk před zdaněním
- EAT (Earnings After Tax) – zisk po odečtení daní nebo také čistý zisk

¹ ZIKMUND, Martin. Ukazatelé likvidity [online]. [cit. 2013-01-07]. Dostupné z WWW: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-likvidity>

Rentabilita celkových aktiv (ROA)

Rentabilita aktiv bývá označována za klíčové měřítko rentability. Ukazatel ROA poměřuje zisk k celkovému vloženému kapitálu, bez ohledu na to z jakých zdrojů jsou financovány. Tento ukazatel by měl být rostoucí.

$$ROA = \frac{EBIT}{Aktiva} \cdot 100, \quad (8)$$

$$ROA = \frac{EAT + úroky(1-T)}{Aktiva} \cdot 100, \quad (9)$$

kde T je daňová sazba.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE)

Tento ukazatel měří efektivnost hospodaření společnosti. Jde o ukazatele, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv financovaných vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem. Využívá se k mezipodnikovému porovnání.

$$ROCE = \frac{EBIT}{(dlouhodobé dluhy + vlastní kapitál)} \cdot 100 \quad (10)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel ROE zjišťuje, zda kapitál vložený do podniku přináší dostatečný výnos a zda se využívá s intenzitou, které odpovídá velikosti investičního rizika. Udává, kolik korun čistého zisku připadá na jednu korunu investovanou vlastníky. Ukazatel ROE by měl být vyšší než úroky, které by investor obdržel při jiné formě investování. Růst ukazatele znamená zlepšení výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu nebo nižší úročení cizích zdrojů. Naopak podnik je odsouzen k zániku, jestliže hodnota ukazatele je trvale nižší než výnosnost cenných papírů.

$$ROE = \frac{EAT}{Vlastní kapitál} \cdot 100 \quad (11)$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Ukazatel ROS nám poskytuje informace o tom, jakého zisku podnik dosahuje při dané úrovni tržeb. Měří tedy, kolik čistého zisku v korunách připadá na 1 Kč tržeb firmy. Pokud je hodnota ukazatele nízká, ukazuje to na špatné řízení dané firmy. Ukazatel by měl mít růstovou tendenci. V praxi se někdy označuje jako ziskové rozpětí.

$$ROS = \frac{EAT}{Tržby} \cdot 100 \quad (12)$$

Rentabilita nákladů (ROC)

Je považován za doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb. Platí že, čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lépe jsou zhodnoceny vložené náklady. Určuje, kolik korun čistého zisku podnik získá vložením 1 koruny celkových nákladů.

$$ROC = \frac{EAT}{Celkové náklady} \cdot 100 \quad (13)$$

2.4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Pojem zadluženost představuje vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování podniku. Ukazuje nám rozsah financování aktiv z cizích zdrojů. Nejde, aby podnik financoval své aktiva pouze z vlastního nebo cizího kapitálu. Použití pouze vlastního kapitálu by vedlo k snižování rentability podniku. Použití pouze cizích zdrojů není ze zákona přípustné. (Růčková, 2010)

Čím vyšší zadluženost podniku, tím vyšší riziko. Podnik musí být schopen hradit své závazky, bez ohledu na to, v jaké finanční situaci se nachází.

Nicméně určitá část zadlužení je pro firmu výhodná, neboť platí, že cizí kapitál je levnější než vlastní a navíc cizí kapitál může snížit daňový základ o úroky z úvěru.

Celková zadluženost

Vypočítá se jako podíl cizího kapitálu k celkovým aktivům. Říká nám, jaká část aktiv je financována z cizího kapitálu. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Ukazatel by měl tedy v čase klesat. Celkovou zadluženost můžeme ještě rozdělit na dlouhodobou zadluženost a zadluženost krátkodobou. U dlouhodobé zadluženosti bude v čitateli dlouhodobý cizí kapitál. U krátkodobé zadluženosti bude krátkodobý cizí kapitál.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (14)$$

Majetkový koeficient

Tento ukazatel poměruje celková aktiva a vlastní kapitál. Můžeme též nazývat finanční páka. Udává, kolik korun celkových aktiv připadá na jednu korunu vlastního kapitálu.

$$\text{majetkový koeficient} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (15)$$

Úrokové krytí

Tento ukazatel nám udává, kolikrát hrubý zisk převyšuje placené úroky, tzv. bezpečnostní polštář pro věřitele. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím je lepší finanční situace podniku.

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad (16)$$

Úrokové zatížení

Tento ukazatel udává, kolik z provozního zisku je vynakládáno na krytí úroků. Je to obrácená hodnota k ukazateli úrokového krytí.

$$\text{úrokové zatížení} = \frac{\text{nákladové úroky}}{EBIT} \quad (17)$$

Kvóta vlastního kapitálu

Poměruje vlastní kapitál k celkovým aktivům. Je doplňkem k ukazateli celkové zadluženosti. Vyjadřuje finanční nezávislost podniku. Ukazatel by měl být v čase rostoucí.

$$\text{kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (18)$$

2.4.3.4 Ukazatele aktivity

„S pomocí těchto ukazatelů lze zjistit, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k současným nebo budoucím hospodářským aktivitám podniku přiměřená, tj. zda ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložené prostředky. Ukazatele aktivity lze vyjádřit v podobě obratu jednotlivých položek aktiv, příp. pasiv, nebo v podobě doby obratu jednotlivých aktiv, příp. pasiv.“ (Knápková, 2010, s. 102)

Obrat aktiv

Ukazatel vyjadřuje poměr tržeb k celkovému vloženému kapitálu. Udává počet obrátek za daný časový interval, tj. kolikrát se dané aktiva obrátí. Minimální hodnota ukazatele by měla být 1, platí však čím více tím lépe. Pokud je hodnota pod touto úrovní, znamená to neúměrnou majetkovou vybavenost podniku a jeho špatné využití.

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (19)$$

Obrat dlouhodobého majetku

Ukazatel udává, kolikrát za rok se dlouhodobý majetek obrátí v tržby.

$$\text{obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (20)$$

Obrat zásob

Udává kolikrát je v průběhu roku daná položka zásob podniku prodána a znovu uskladněna. Označuje se jako ukazatel intenzity využití zásob. Problém zde nastává v tom, že tržby odrážejí pouze tržní hodnotu, zatímco zásoby jsou uváděny v pořizovací ceně. Proto je obrátka často nadhodnocena. Další problém je, že tržby jsou tokovou veličinou, zatímco zásoby se vztahují k jednomu okamžiku. (Sedláček, 2011)

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (21)$$

Doba obratu zásob

„Udává průměrný počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podnikání do doby jejich spotřeby (jde-li o suroviny a materiál) nebo do doby jejich prodeje (u zásob vlastní výroby). Obecně se definuje jako poměr průměrného stavu zásob všeho druhu k průměrným denním tržbám.“ (Sedláček, 2011, s. 62)

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrný stav zásob}}{\text{tržby}} \cdot 360 \quad (22)$$

Doba obratu aktiv by měla v čase klesat.

Doba obratu pohledávek

Výsledkem je počet dnů, které uplynou mezi dobou dodání výrobků a splacením pohledávek za ně. Hodnota ukazatele by měla být co nejnižší, pokud je hodnota vyšší znamená to, že obchodní partneři nesplácejí své závazky včas.

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{průměrný stav pohledávek}}{\text{tržby}} \cdot 360 \quad (23)$$

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků nám vyjadřuje dobu od vzniku závazku do doby jeho úhrady. Pokud je doba obratu pohledávek vyšší než doba obratu závazků, je to pro podnik výhodné. Podnik v takovém případě inkasuje své pohledávky rychleji, než platí závazky dodavatelům.

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{tržby}} \cdot 360 \quad (24)$$

2.4.3.5 Ukazatele tržní hodnoty

Ukazatele kapitálového trhu se od předchozích poměrových ukazatelů liší. Z důvodu toho, že nevychází pouze z účetních údajů, ale využívají taktéž tržní hodnoty. Jsou důležité zejména pro investory, protože jim ukazují návratnost vložených investic. Ukazatele mohou využít pouze podniky s veřejně obchodovatelnými cennými papíry.

Zisk na akcii (Earnings Per Share – EPS)

Vyjadřuje zisk připadající na jednu akcii. Ukazatel by měl být rostoucí.

$$\text{Zisk na akcii} = \frac{\text{Výsledek hospodaření}}{\text{Počet vydaných akcií}} \quad (25)$$

P/E Ratio (Price – Earnings Ratio)

Říká, kolik jsou akcionáři ochotni zaplatit za 1 Kč zisku na akcii. Nízká hodnota ukazatele ukazuje to, že jsou akcii podhodnoceny. Čím vyšší, tím je méně rizikovější.

$$\frac{P}{E} = \frac{\text{Tržní cena akcie}}{\text{Zisk po zdanění na 1 akcii}} \quad (26)$$

Dividendový výnos

Udává zhodnocení vložených investic akcionářů. Jejich hlavní motivací je rostoucí příjem z dividend.

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{Dividenda na akcii}}{\text{Tržní cena akcie}} \quad (27)$$

Výplatní poměr

Ukazuje, jaká část zisku byla jako dividendy vyplacena akcionářům.

$$\text{Výplatní poměr} = \frac{\text{Dividenda na akcii}}{\text{Zisk na akcii}} \quad (28)$$

2.4.4 Pyramidové soustavy ukazatelů

„Pyramidové soustavy ukazatelů rozkládají aditivní nebo multiplikativní metodou vrcholový ukazatel. Cílem pyramidových soustav je na jedné straně popsání vzájemné závislosti jednotlivých ukazatelů a na straně druhé analyzování složitých vnitřních vazeb v rámci pyramid. Jakýkoliv zásah do jednoho ukazatele se pak projeví v celé vazbě.“
(Růčková, 2010, s. 71)

2.4.4.1 Metody rozkladu pro multiplikativní vazbu

Rozlišujeme metody:

- metoda postupných změn
- metoda rozkladu se zbytkem
- metoda logaritmická
- metoda funkcionální

V této bakalářské práci je popsána metoda postupných změn a metod logaritmická.

Metoda postupných změn

Zde je odchylka vrcholového ukazatele rozdělena mezi dílčí vlivy. Při vyčíslení vlivu se u této metody vychází z toho, že při změně jednoho z ukazatelů jsou hodnoty ostatních ukazatelů neměnné. Záleží na pořadí jednotlivých dílčích ukazatelů. Vlivy dílčích ukazatelů se počítají takto:

$$\Delta x a_1 = \Delta a_1 \cdot a_{2,0} \cdot a_{3,0}$$

$$\Delta x a_2 = \Delta a_{1,1} \cdot \Delta a_{2,1} \cdot a_{3,0}$$

$$\Delta x a_3 = a_{1,1} \cdot a_{2,1} \cdot \Delta a_{3,0}$$

kde a_1, a_2, a_3 jsou vysvětlující ukazatele, $\Delta x a_i$ je vliv vysvětlujícího ukazatele a_i na analyzovaný ukazatel x .

K výhodám metody postupných změn patří jednoduchost a rychlost jejího výpočtu a její bezezbytkový rozklad. Nevýhodou je, že nám výsledky ovlivní pořadí dílčích ukazatelů.

Metoda logaritmická

Vliv vysvětlujících ukazatelů na změnu vrcholového ukazatele se při aplikaci této metody určí:

$$\Delta x a_i = \frac{\ln l a_i}{\ln l x} \cdot \Delta y_x \quad (29)$$

$$I x = \frac{x_1}{x_0} \quad (30)$$

$$I a_i = \frac{a_{i1}}{a_{i0}} \quad (31)$$

kde Δx_{ai} je změna vrcholového ukazatele v důsledku změny i-tého vysvětlujícího ukazatele, I_{ai} je index změny vysvětlujícího ukazatele, I_x je index změny syntetického ukazatele, Δy_x je analyzovaná odchylka, a_0 je vysvětlující ukazatel v roce t , a_1 je vysvětlující ukazatel v roce $t+1$, x_0 je vrcholový ukazatel v čase t , x_1 je vrcholový ukazatel v čase $t+1$.

2.4.4.2 Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu

„Pyramidový rozklad byl poprvé použit v chemické společnosti Du Pont de Nemours a dodnes zůstává nejtypičtějším pyramidovým rozkladem. Du Pont rozklad je zaměřen na rozklad rentability vlastního kapitálu a na vymezení jednotlivých položek vystupujících do tohoto ukazatele.“ (Růčková, 2010, s. 71)

Pro první úroveň rozkladu ROE se používá vzorec:

$$ROE = \frac{EAT}{VK} = \frac{EAT}{T} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{VK}, \quad (32)$$

kde EAT/T představuje čisté ziskové rozpětí, T/A obrátku aktiv a A/VK je finanční páka.

Druhá úroveň rozkladu se vypočítává podle vtahu:

$$\frac{EAT}{T} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{T}, \quad (33)$$

kde EAT/EBT představuje daňovou redukci zisku, $EBT/EBIT$ úrokovou redukci zisku, $EBIT/T$ provozní rentabilitu.

„Rozklad ukazatele ROE ukazuje, kam je třeba zaměřit úsilí o zvyšování rentability. Zlepšení lze dosáhnout nejen zvýšením rentability tržeb, ale i zrychlením obrátu kapitálu a odvážnější využitím cizího kapitálu, změnou struktury finančních zdrojů.“ (Sedláček, 2011, s. 84)

2.4.5 Soustavy účelově vybraných ukazatelů

Do této kategorie patří bonitní a bankrotní modely. Na jejichž základě se posuzuje finanční zdraví firmy. Ve všech modelech hrají podstatnou roli finanční ukazatele. Rozdíl mezi nimi spočívá především v tom, k jakému účelu byly vytvořeny.

2.4.5.1 Bankrotní modely

„Cílem bankrotních modelů je identifikovat, zda v blízké budoucnosti firmě hrozí bankrot. Nejčastěji tyto modely vycházejí z předpokladu, že takováto firma má problémy s likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu a s rentabilitou vloženého kapitálu. K bankrotním modelům patří např. Z-skóre (Altmanův model), indexy IN (indexy důvěryhodnosti) nebo Tafflerův model.“ (Knápková, 2010, s. 131)

❖ Altmanův model

„Typickým příkladem souhrnného indexu hodnocení je Altmanův index finančního zdraví podniku nebo také Altmanův model. Vychází z propočtu globálních indexů, respektive indexů celkového hodnocení. Je stanovena jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha, z nichž největší váhu má rentabilita celkového kapitálu.“ (Růčková, 2010, s. 73)

Altmanův model pro společnosti veřejně obchodovatelných na burze:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 1 X_5 \quad (34)$$

X_1 - Podíl pracovního kapitálu k celkovým aktivům

X_2 – Rentabilita čistých aktiv

X_3 – EBIT / aktiva celkem

X_4 - Tržní hodnota vlastního kapitálu / Cizí zdroje

X_5 – Tržby / Aktiva

Zhodnocení výsledků probíhá podle toho, jestli je hodnota indexu vyšší než 2,99, v tomto případě jde označit firmu za úspěšnou. Pokud je hodnota v rozmezí od 1,81 – 2,89 jedná se o firmu v šedé zóně, hodnoty pod 1,81 znamenají firmu s možností bankrotu.

Altmanův model pro společnosti neobchodovatelné na burze:

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,42 X_4 + 0,998 X_5 \quad (35)$$

Hranice finanční situace jsou v tomto případě:

- hodnoty nižší než 1,2 (pásma bankrotu)
- hodnoty od 1,2 do 2,9 (pásma šedé zóny)
- hodnoty nad 2,9 (pásma prosperity)

❖ Index IN 95

Inkou Neumaierovou a Ivanem Neumaierem byl sestaven index důvěryhodnosti IN95.

(36)

$$IN_{95} = V_1 \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + V_2 \frac{EBIT}{\text{nákl. úroky}} + V_3 \frac{EBIT}{\text{aktiva}} + V_4 \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \\ + V_5 \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krát. závazky} - \text{kr. bankovní úvěry}} - V_6 \frac{\text{závazky po splatnosti}}{\text{tržby}}$$

V_1 až V_6 jsou váhy jednotlivých ukazatelů. Výsledek indexu větší než 2 představuje podnik s dobrým finančním zdravím. Hodnoty mezi 1 a 2 představuje podnik, v kterém by mohly nastat problémy. Jestliže je index menší než 1, tak se jedná o podnik, který se blíží úpadku.

❖ Tafflerův model

Tafflerův model může být buď v základním, nebo modifikovaném tvaru. Je to další model sledující finanční situaci podniku. Využívá se zde čtyř poměrových ukazatelů.

Základní tvar Tafflerova modelu jak uvádí Ručková (2010) :

$$ZT(z) = 0,53 \frac{EBT}{KD} + 0,13 \frac{OA}{CZ} + 0,18 \frac{KD}{CA} + 0,16 \frac{(FM-KD)}{PN} \quad (37)$$

kde

EBT - zisk před zdaněním, KD- krátkodobé dluhy (krátkodobé závazky + běžné bankovní úvěry + krátkodobé finanční výpomoci), OA- oběžná aktiva, CZ- cizí zdroje, CA- celková aktiva, FM- finanční majetek, PN- provozní náklady.

Pokud je hodnota menší než nula, značí to velkou pravděpodobnost bankrotu. Pokud je hodnota tafflerova modelu větší než nula, je riziko bankrotu malé.

Modifikovaná verze tafflerova modelu, jenž se liší pouze v poslední položce:

$$ZT(z) = 0,53 \frac{EBT}{KD} + 0,13 \frac{OA}{CZ} + 0,18 \frac{KD}{CA} + 0,16 \frac{T}{CA} \quad (38)$$

Pokud je hodnota menší než 0,2, značí to velkou pravděpodobnost bankrotu. Pokud je hodnota Tafflerova modelu větší než 0,3 je riziko bankrotu malé.

2.4.5.2 Bonitní modely

„Bonitní modely jsou založeny na diagnostice finančního zdraví firmy za pomoci bodového hodnocení za jednotlivé hodnocené oblasti hospodaření. Je možné zařadit firmu dle dosažených bodů do určité kategorie. Do této skupiny patří souhrnné ukazatele jako např. Kralickův Quicktest.“ (Knápková, 2010, s. 131)

Kralickýv Quicktest se skládá se čtyř rovnic, na jejich základě pak hodnotíme situaci v podniku. První dvě hodnotí finanční stabilitu, druhé dvě hodnotí výnosovou situaci firmy:

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (39)$$

$$R2 = \frac{(\text{cizí zdroje} - \text{peníze} - \text{účty u bank})}{\text{provozní cash flow}} \quad (40)$$

$$R3 = \frac{EBIT}{\text{aktiva celkem}} \quad (41)$$

$$R4 = \frac{\text{provozní cash flow}}{\text{výkony}} \quad (42)$$

Výsledkům, které vypočítáme, přiřadíme bodovou hodnotu podle tabulky.

Tab. 2.3: Bodování výsledků Kralického Quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0 – 0,1	0,1 – 0,2	0,2 – 0,3	< 0,3
R2	< 3	3 – 5	5 – 12	12 – 30	< 30
R3	< 0	0 – 0,08	0,08 – 0,12	0,12 – 0,15	< 0,15
R4	< 0	0 – 0,05	0,05 – 0,08	0,08 – 0,1	< 0,1

Zdroj: RŮČKOVÁ (2010), vlastní zpracování

Vypočteme aritmetické průměry získaných bodových hodnot. Pokud jsou výsledky nad úrovní 3, pak je firma bonitní, pokud jsou v rozmezí 1 – 3 je firma v šedé zóně, pokud je hodnota nižší než 1, pak má firma finanční potíže.

3 Aplikace finanční analýzy a výpočet ukazatelů

Tato kapitola se zabývá aplikací finanční analýzy a výpočtem jejich ukazatelů u účetní jednotky - vybraného individuálního podnikatele, kterým je Petr Haničák.

3.1 Charakteristika společnosti ALPINE PRO

ALPINE PRO patří mezi společnosti, které mají na českém trhu rozhodující podíl. V současné době je značkou s největší sítí autorizovaných prodejen a frančize prodejců v oblasti outdoorových aktivit. Dodává zboží do největších obchodních řetězců např. Sportisimo i Globus. Společnost působí hlavně na Slovenském, Polském a Maďarském trhu. Dále je zastoupena v několika zemích obchodními zástupci, např. v Austrálii, Belgii, Francii, Portugalsku, Řecku, Itálii, Anglii, Chorvatsku, Srbsku, Rusku a dalších zemích.

Nosný program společnosti je založen především na outdoorovém oblečení, zimních lyžařských bundách, kalhotách, street oblečení, funkčním spodním prádle, batozích, taškách a na ucelené kolekci outdoorové obuvi.

ALPINE PRO představuje pro zákazníka garanci širokého výběru značkových produktů pro všechny druhy aktivit se zárukou příznivého poměru mezi cenou, kvalitou a módním designem.²

Obratem 1,2 miliardy Kč a počtem 77 prodejen (plus na Slovensku 13) je holding Alpine Pro největším domácím výrobcem a prodejcem outdoorového vybavení. Zaměstnává na 400 lidí.

Od roku 2009 je značka ALPINE PRO oficiálním partnerem Českého olympijského týmu.³

² ALPINE PRO, [online] [cit. 2013-15-3] Dostupné z WWW: <http://www.alpinepro.cz/o-nas/>

³ HRBEK, Václav. Češi na outdoor vybavení nešetří [online]. [cit. 2013-15-3] Dostupné z WWW: <http://hn.ihned.cz/c1-50841640-vaclav-hrbek-cesi-na-outdoor-vybaveni-nesetri>

Obr. 1 Logo Alpine Pro

Zdroj: www.alpinepro.cz

3.2 Charakteristika vybraného individuálního podnikatele

V následujícím textu bude analyzovaná finanční situace níže uvedeného individuálního podnikatele.

Jméno a příjmení: Petr Haničák

Sídlo provozovny: Hlavní náměstí 33, 794 01 Krnov

IČ: 60758546

Datum zahájení podnikání: 2009

Prodejna, v níž bude prováděna finanční analýza, se nachází na ulici Hlavní náměstí v Krnově. Tato pobočka společnosti ALPINE PRO, leží na velmi frekventovaném místě, na krnovském náměstí přímo naproti hlavnímu vchodu do městského úřadu, což zajišťuje, že obyvatelé o prodejně moc dobře vědí.

Prodejna je vedena panem Petrem Haničákem. Jedná se o samoobslužnou franšízovou prodejnu, jejichž vznik je datován na rok 2009. Obchod je zaměřena na prodej outdoorového oblečení. K větší efektivnosti prodeje značně přispěl nově vytvořený internetovým e-shop, což jistě ocenila většina zákazníků a využívá nákupu z pohodlí domova.

3.3 Horizontální analýza

Tato kapitola je zaměřena na horizontální analýzu aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty vybraného individuálního podnikatele. V úvahu budeme brát jak změny položek výkazů

absolutní, tak změny procentuální. Pro účely horizontální analýzy budou použity vztahy (1) a (2). Cílem této kapitoly je zhodnotit vývoj aktiv, pasiv, nákladů a výnosů za sledované období 2010-2012. Podkladem pro výpočty jsou data v příloze č. 1, 2, 3.

3.3.1 Horizontální analýza aktiv

Horizontální analýza aktiv se zabývá jejich vývojem v letech 2010 až 2012. Absolutní změny jsou vyjádřeny v tisících Kč a relativní změny v procentech. Výpočty vycházejí z rozvahy aktiv v příloze č. 1.

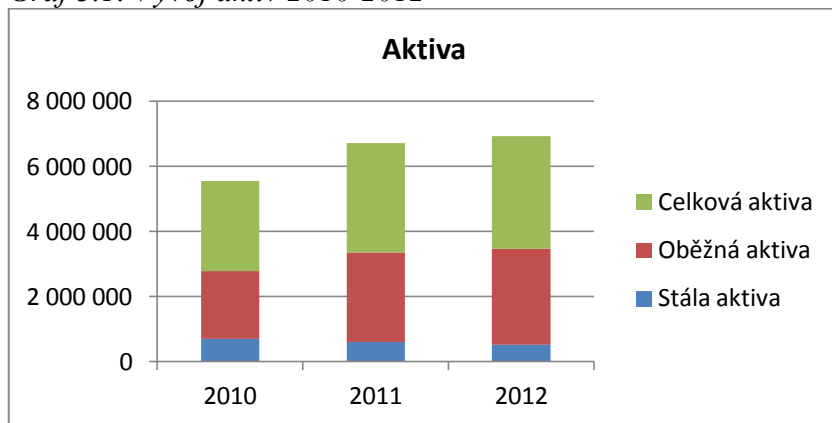
Tab. 3.1: Horizontální analýza aktiv v letech 2010-2012

	Rok 2010-2011		Rok 2011-2012	
Položka	Absolutní změna (tis.)	Relativní změna (%)	Absolutní změna (tis.)	Relativní změna (%)
Stálá aktiva	-107,153	-15,30	-85,059	-14,33
Oběžná aktiva	682,908	32,86	192,213	6,96
Aktiva celkem	575,745	20,71	107,154	3,19

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

Z grafu 3.1 lze rozpoznat celkový vývoj aktiv. Aktiva měly rostoucí tendenci. V roce 2010 byla hodnota aktiv 2 779 338 Kč, v následujícím roce aktiva vzrostla o 20,71 % a to na částku 3 355 093 Kč. V roce 2012 byla hodnota aktiv 3 426 247 Kč a proti předcházejícímu roku vzrostla pouze o 3,19 %. Stála aktiva, kde patřil dlouhodobý hmotný majetek, v průběhu třech let klesala. V prvním roce byla hodnota stalých aktiv 700 788 Kč. V roce 2011 klesl dlouhodobý majetek o 15,30 %. V posledním sledovaném roce klesla hodnota o 14,33 % až na konečnou hodnotu 508 576 Kč.

Graf 3.1: Vývoj aktiv 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj oběžných aktiv

Vývoj oběžných aktiv – pohledávek, zásob a krátkodobého finančního majetku je uveden v Tab. 3.2.

Tab. 3.2: Vývoj oběžných aktiv

	Rok 2010-2011	Rok 2011-2012
Položka	Relativní změna (%)	Relativní změna (%)
Zásoby	26,29	3,17
Krátkodobé pohledávky	-58,59	156,92
Krátkodobý finanční majetek	106,14	14,01

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

Hodnota zásob v průběhu tří let stoupala. V roce 2011 o 26,29 % a v roce 2012 o 3,17 %. Z původní hodnoty 1 750 542 Kč stoupla až na hodnotu 2 280 711 Kč. Největší vliv, na oběžná aktiva měly krátkodobé pohledávky. V roce 2011 došlo k poklesu o 58,59 % a naproti tomu v roce 2012 vzrostly pohledávky o 156,92 % na konečné číslo 80 996 Kč. Mezi lety 2010-2011 vzrostl finanční majetek o 106,14 % na hodnotu 519 221 Kč. V posledním roce byl růst finančního majetku menší a to na hodnotu 591 964 Kč. Oběžná aktiva měla teda stoupající tendenci, což můžeme vidět v Tab. 3.2.

Graf 3.2: Vývoj oběžných aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3.2 Horizontální analýza pasiv

Horizontální analýza analyzuje jejich vývoj v letech 2010-2012. Absolutní změny jsou vyjádřeny v tisících Kč a relativní změny v procentech. Výpočty vycházejí z rozvahy v příloze č.2.

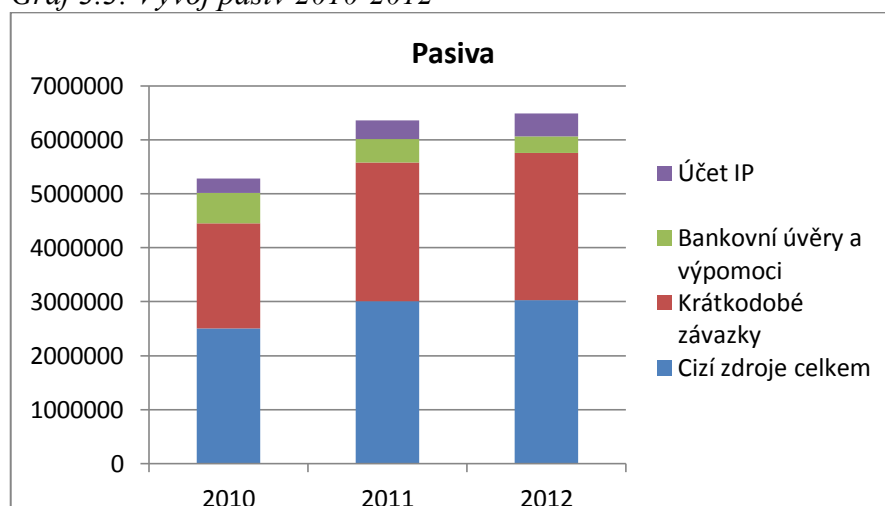
Tab. 3.3: Horizontální analýza pasiv v letech 2010-2012

Položka	Rok 2010-2011		Rok 2011-2012	
	Absolutní změna (tis.)	Relativní změna (%)	Absolutní změna (tis.)	Relativní změna (%)
Účet IP	76,144	28,12	84,011	24,26
Cizí zdroje	499,611	19,92	23,143	0,77
Pasiva celkem	575,755	20,72	107,154	3,19

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

Z Tab. 3.3 vyplývá, že pasiva se vyvíjela rostoucím tempem, stejně jako celková aktiva. Mezi lety 2010 -2011 došlo k nárůstu pasiv o 20,72 %. V roce 2012 byl nárůst menší a to o 107 154 Kč na konečnou hodnotu 3 462 247 Kč. Hodnota cizích zdrojů byla nejmenší v roce 2010 a to 2 508 556 Kč. V následujících dvou letech klesly o 19,92 % a následně o 0,77 %. Jedná se především o závazky z obchodních vztahů.

Graf 3.3: Vývoj pasiv 2010-2012

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

3.3.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Úkolem horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty je sledovat vývoj výnosů a nákladů za sledované období 2010-2012. V Tab. 3.4 jsou vypočteny absolutní a relativní změny. V grafu 3.4 je pak znázorněn vývoj výsledku hospodaření za účetní období. Výpočty vycházejí z výkazu zisku a ztráty v příloze č.3.

Tab. 3.4: Horizontální analýzy VZZ v letech 2010-2012

Položka	Rok 2010-2011		Rok 2011-2012	
	Absolutní změna (tis.)	Relativní změna (%)	Absolutní změna (tis.)	Relativní změna (%)
Obchodní marže	632,885	70,89	14,244	0,93
Výkony	44,063	4,28	-349,836	-32,58
Výkonová spotřeba	318,025	24,20	-83,232	-0,51
Přidaná hodnota	358,923	59,01	-252,360	-26,09
Osobní náklady	256,856	138,71	41,687	9,43
Provozní výsledek hospodaření	66,576	19,33	-260,864	-63,47
Finanční výsledek hospodaření	-6,527	-19,75	-6,382	-24,06
VH za účetní období	59,213	23,48	-206,130	-66,19

Zdroj: VZZ individuálního podnikatele a vlastní zpracování

Obchodní marže, která je rozdílem mezi tržbami za zboží a náklady vynaloženými na prodané zboží byla v roce 2010 nejnižší a to 892 766 Kč, v následujícím roce stoupla o 70,89 % na hodnotu 1 525 651 Kč. V posledním období stoupla o 14 244 Kč na konečnou hodnotu 1 539 895 Kč.

Výkony dosáhly v roce 2010 hodnoty 1 029 833 Kč. V následujícím roce byly výkony nejvyšší za sledované období a to ve výši 1 073 896 Kč, což znamená vzrůst o 4,28 % oproti předcházejícímu roku. V roce 2012 klesla hodnota výkonu na konečnou hodnotu 724 060 Kč, což je nejnižší hodnota za sledované období.

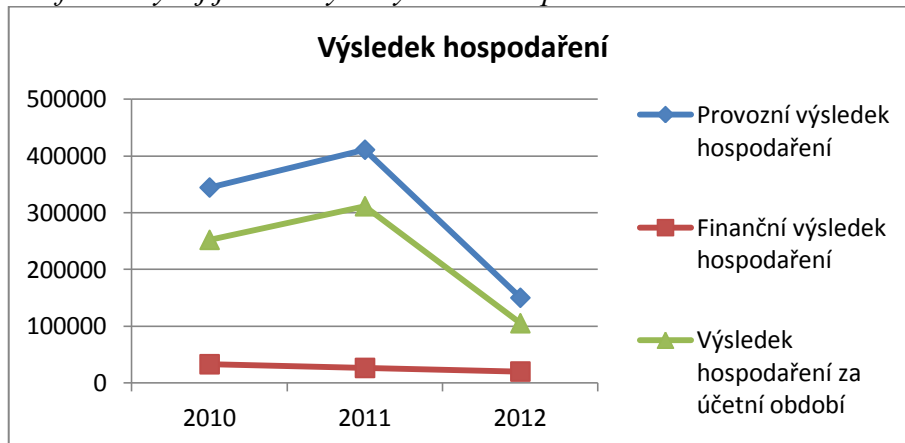
Výkonová spotřeba byla v prvním roce sledovaného období 1 314 335 Kč, v dalším roce stoupla o 318 025 Kč na hodnotu 1 632 360 Kč. V posledním roce byl pokles výkonové spotřeby o 0,51 %.

Přidaná hodnota byla nejnižší v prvním roce a to 608 264 Kč. V roce 2011 vzrostla o částku 358 923 Kč, což znamenalo nárůst o 59,01 %. V posledním roce došlo k poklesu, oproti roku 2011 a to na konečnou hodnotu 714 827 Kč.

Osobní náklady měly rostoucí tendenci za sledované období. Nejvyšší podíl na tom měly mzdové náklady. Hodnota osobních nákladů byla v prvním roce 185 172 Kč, v následujícím roce došlo k výraznému vzrůstu o 138,171 %, v následujícím roce už nebyl vzrůst tak výrazný, pouze o 9,43 %.

V grafu 3.4 je zachycen průběh vývoje jednotlivých hospodářských výsledků v letech 2010-2012. Provozní výsledek hospodaření měl kolísavou tendenci. Finanční výsledek hospodaření byl v čase klesající. Jak je z grafu patrné tak podnikatel dosáhl nejvyššího zisku v roce 2011 a to 311 440 Kč, oproti prvnímu roku vzrostl o 23,48 %. Naproti tomu v roce 2012 došlo k prudkému poklesu výsledku hospodaření oproti roku 2011 a to o 66,19 %.

Graf 3.4: Vývoj jednotlivých výsledků hospodaření v letech 2010-2012

Zdroj: VZZ individuálního podnikatele a vlastní zpracování

3.4 Vertikální analýza

Tato kapitola se zabývá horizontální analýzou aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty vybraného individuálního podnikatele. Uvedené výsledky jsou uvedeny v procentech. Pro účely vertikální analýzy je aplikován vztah (3). U vertikální analýzy se zkoumá procentní podíl k zvolenému základu.

3.4.1 Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza se zabývá strukturou aktiv v letech 2010, 2011 a 2012. Zvoleným základem zde byla suma aktiv. Blíže je ještě specifikovaná analýza oběžných aktiv. Z následné Tab. lze zjistit, do kterých položek podnikatel nejvíce investoval. Výpočty vycházejí z rozvahy pasiv v příloze č.1.

Tab. 3.5: Vertikální analýza aktiv v letech 2010-2012

Položka	Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Dlouhodobý majetek	700,788	25,21	593,635	17,80	508,576	14,69
Oběžná aktiva	2 078,550	74,76	2 761,458	82,80	2 953,671	85,31
Zásoby	1 750,542	62,98	2 210,711	66,29	2 280,711	65,87
Krátkodobé pohledávky	76,126	2,74	31,526	0,96	80,996	2,34
Krátkodobý finanční majetek	251,882	9,06	519,221	15,57	591,964	17,10
Aktiva celkem	2 779,338	100	3 335,093	100	3 462,247	100

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

Z Tab. 3.5 můžeme vyčíst procentní podíly jednotlivých aktiv. Lze vidět, že největší podíl na aktivech měly ve třech sledovaných obdobích oběžná aktiva a to v roce 2010 74,76 % (2 078 550 Kč), v roce 2011 82,80 % (2 761 458 Kč) a největší podíl v roce 2012 a to 85,31 % (2 953 671 Kč). Dlouhodobý majetek měl v daných letech poměrně stabilní charakter a je tvořen pouze dlouhodobým hmotným majetkem. V roce 2010 byl podíl zásob 62,98 % (1 750 542 Kč) v dalších letech pak 66,29 % (2 210 711 Kč) a 65,87 % (2 280 711 Kč). Nejmenší podíl na aktivech měly krátkodobé pohledávky. V prvním roce 2,74 %, v roce 2011 pouze 0,96 % a v posledním sledovaném roce 2,34 %.

Vertikální analýza oběžných aktiv

Jak je možné vidět na grafu 3.5, největší podíl na oběžných aktivech měly zásoby. V roce 2010 byl podíl zásob 84,22 %, v dalších letech pak 80,06 % a 77,22 %. Nejmenší podíl na oběžných aktivech měly krátkodobé pohledávky. V prvním roce 3,66 %, v roce 2011 pouze 1,14 % a v posledním sledovaném roce 2,74 %. Zvoleným základem zde byla oběžná aktiva.

Graf 3.5: Vertikální analýza oběžných aktiv v letech 2010-2012

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

3.4.2 Vertikální analýza pasiv

Tato kapitola se zabývá analýzou struktury pasiv v letech 2010, 2011 a 2012. Z následné Tab. 3.6 lze zjistit, do kterých položek podnikatel nejvíce investoval. Výsledky vycházejí z rozvahy pasiv v příloze č. 2.

Tab. 3.6: Vertikální analýza pasiv v letech 2010-2012

Položka	Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Účet IP	270,782	9,74	346,926	10,40	430,937	12,45
Cizí zdroje	2 508,556	90,26	3 008,167	90,20	3 031,310	87,55
Krátkodobé závazky	1 948,112	70,09	2 573,750	77,17	2 732,924	78,93
Bankovní úvěry a výpomoci	560,444	20,16	434,417	13,03	298,386	8,62
Pasiva celkem	2 779,338	100	3 335,093	100	3 462,247	100

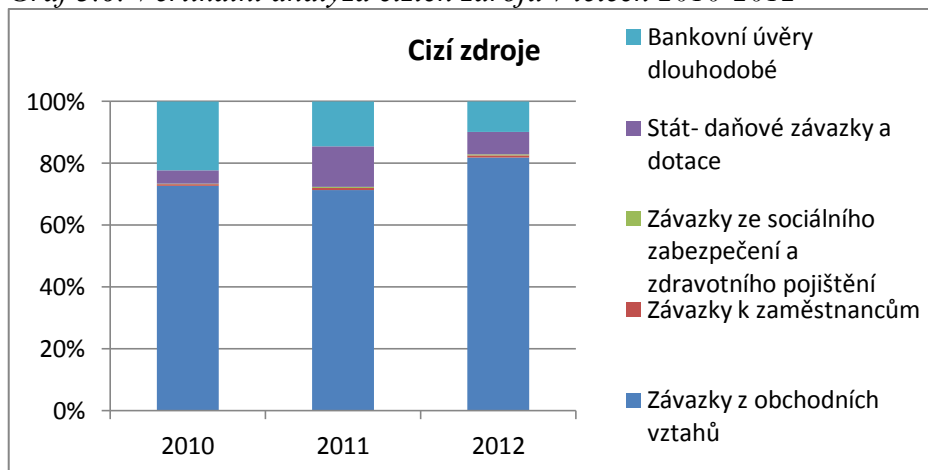
Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

Z Tab. 3.6 lze vyčíst procentní podíl jednotlivých pasiv. Největší podíl na celkových pasivech měly cizí zdroje. V prvním roce to bylo 90,26 % (2 508 556 Kč), v roce 2011 to bylo 90,20 % (3 008 167 Kč) a v posledním roce 87,55 % (3 031 310 Kč). Účet IP byl v roce 2010 270 782 Kč, což představovalo 9,74 %. V roce 2011 10,40 % (346 926 Kč) z celkových pasiv a v posledním období 12,45 % (430 937 Kč). Je patrné, že po celé sledované období cizí zdroje značně převyšovaly vlastní kapitál.

Vertikální analýza cizích zdrojů

Jak je vidět z grafu 3.6 největší podíl na cizích zdrojích měly závazky z obchodních vztahů. V prvním roce 72,79 % k celkovým cizím zdrojům, v dalších letech pak 71,31 % a 81,80 %. Dále je zde patrný úbytek podílu dlouhodobých úvěrů. Zatímco v roce 2010 dosahoval jejich podíl téměř 22,34 %, v roce 2012 už to bylo pouze 9,84 %.

Graf 3.6: Vertikální analýza cizích zdrojů v letech 2010-2012

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování

3.4.3 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty zahrnuje analýzu struktury a objemu výnosů a následně analýzu nákladů. U výnosů si jako základ vybereme celkové výnosy. U nákladů budou základem celkové náklady. Výpočty vycházejí z výkazu zisku a ztráty v příloze č.3.

Vertikální analýza výnosů

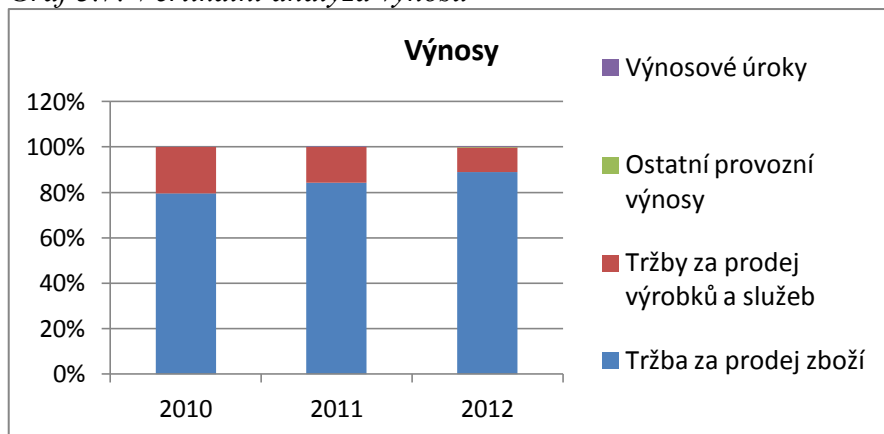
Tab. 3.7: Vertikální analýza výnosů v letech 2010-2012

Položka	Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Tržba za prodej zboží	4 040,125	79,66	5 715,258	84,18	5 898,529	88,94
Tržba za prodej výr. a služeb	1 029,833	20,31	1 073,896	15,82	724,060	10,92
Ostatní provozní výnosy	0,795	0,02	0	0	9,000	0,14
Výnosové úroky	0,742	0,01	0,536	0,01	0,767	0,01
Výnosy celkem	5 071,495	100	6 789,690	100	6 632,356	100

Zdroj: VZZ a vlastní zpracování

Z Tab. 3.7 je zřejmé, že největší podíl na výnosech měly tržby za prodej zboží a to ve všech sledovaných obdobích. V roce 2010 to bylo 79,66 %, v roce 2011 dosahovaly 84,18 % a v posledním roce 88,94 % z celkových výnosů. Další nezanedbatelnou položkou byly tržby z prodeje výrobků a služeb. V roce 2010 20,31 %, v roce 2011 15,82 % a v roce 2012 10,92 % z celkových výnosů. Na základě výše uvedených dat můžeme konstatovat, že ostatní výnosy měly zanedbatelný podíl na celkových výnosech.

Graf 3.7: Vertikální analýza výnosů

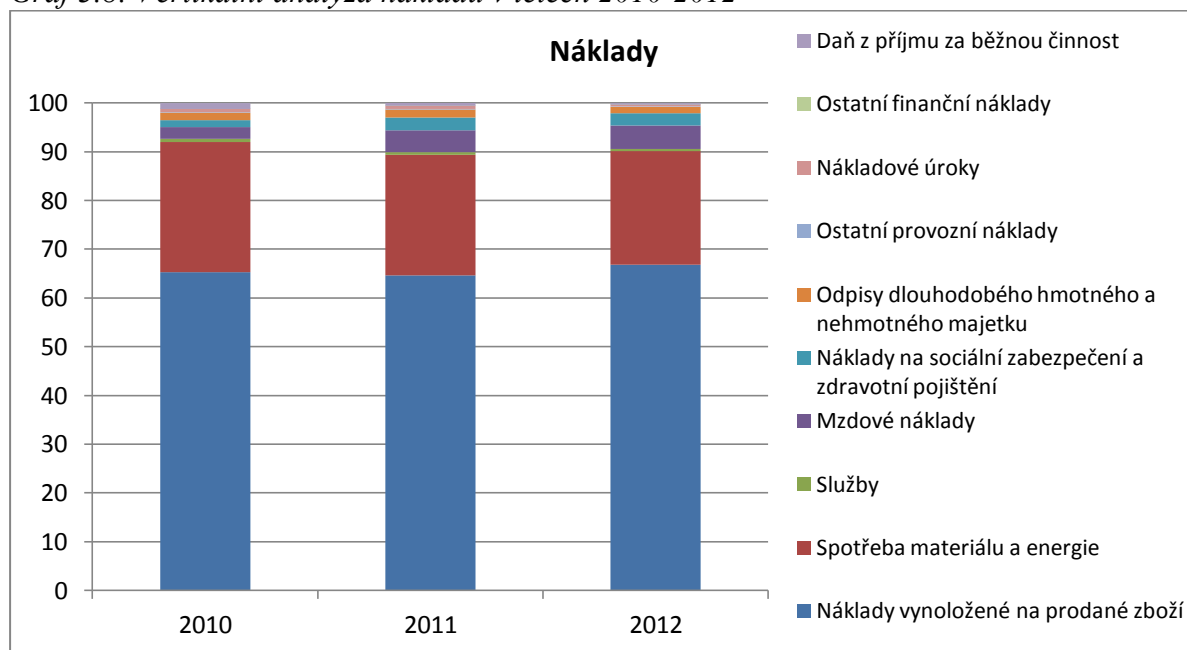

Zdroj: VZZ a vlastní zpracování

Vertikální analýzy nákladů

Z grafu 3.8 lze vyčíst, že největší podíl měly na celkových nákladech, náklady vynaložené na prodané zboží. V třech po sobě sledovaných obdobích se pohybovaly hodnoty kolem 65 %. Druhý největší podíl na celkových nákladech měla spotřeba materiálu a energie. V roce 2010 dosahovala hodnoty 26,73 %, v roce 2011 24,73 % a v posledním sledovaném období byla hodnota 23,38 % z celkových nákladů. Mezi 3 – 8 % se pohybují osobní náklady, jejichž největší část tvoří mzdové náklady.

Graf 3.8: Vertikální analýza nákladů v letech 2010-2012

Zdroj: VZZ a vlastní zpracování

3.5 Analýza poměrových ukazatelů

V této kapitole bude zpracována analýza likvidity, rentability, dále se budeme zabývat analýzou zadluženosti a aktivity podnikatele v letech 2010-2012. Při analýze těchto ukazatelů používáme hodnoty, které jsou zveřejněny ve výkazech individuálního podnikatele. Výkazy jsou součástí příloh.

3.5.1 Ukazatele likvidity

Jako základní ukazatele likvidity jsou hodnoceny běžná likvidita, pohotová likvidita a likvidita okamžitá. K výpočtu ukazatelů likvidity je aplikován vztah (4), (5), a (6). Na závěr je vypočítat čistý pracovní kapitál, dle vztahu (7).

Tab. 3.8: Ukazatele likvidity v letech 2010-2012

Ukazatel	ROK		
	2010	2011	2012
Běžná likvidita	1,07	1,07	1,08
Pohotová likvidita	0,17	0,21	0,25
Okamžitá likvidita	0,13	0,20	0,22

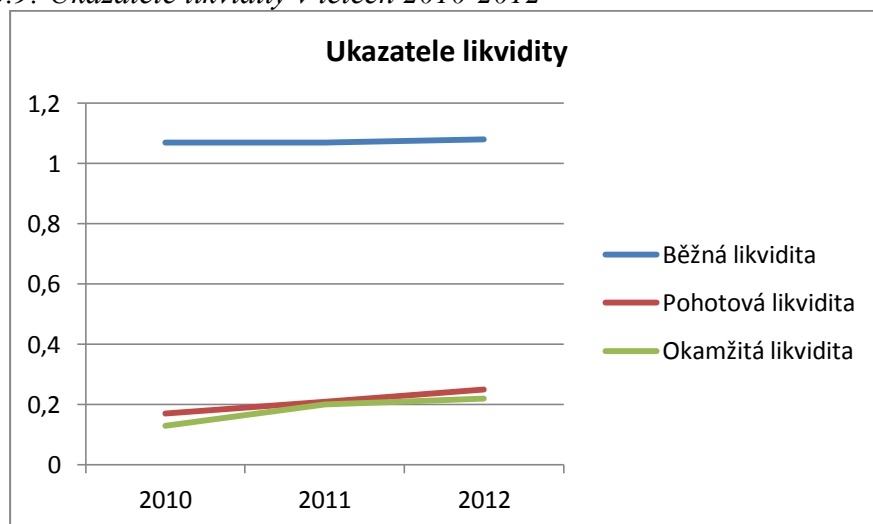
Zdroj: Vlastní zpracování

Běžná likvidita říká, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Vypovídá o platební schopnosti podnikatele. Jak již bylo uvedeno v teoretické části, hodnota by se měla pohybovat v rozmezí od 1,5 – 2,5. Jak udává Tab. 3.8, vypočtené hodnoty jsou poměrně na nízké úrovni. Což je zapříčiněno zejména vysokými závazky vůči věřitelům.

U ukazatele **pohotová likvidita** se berou v úvahu pouze peněžní prostředky, oběžné aktiva jsou brány bez zásob. Ukazatel pohotovosti likvidity by se měl pohybovat v intervalu od 1 – 1,5. Těchto hodnot ukazatel nedosahuje ani v jednom sledovaném období a mohl by mít problém vyrovnat se svými závazky. Trend růstu je však rostoucí.

Okamžitá likvidita zahrnuje do svých výpočtů nejlikvidnější položky. Nejnížší doporučená hodnota je 0,2. V prvním roce je podnikatel pod touto hodnotou. To není pro podnikatele dobré, ale nedodržení hodnot nemusí znamenat pro podnikatele finanční problémy. Pozitivní je, že ukazatel od roku 2010 pozvolna stoupá.

Graf 3.9: Ukazatele likvidity v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

Čistý pracovní kapitál

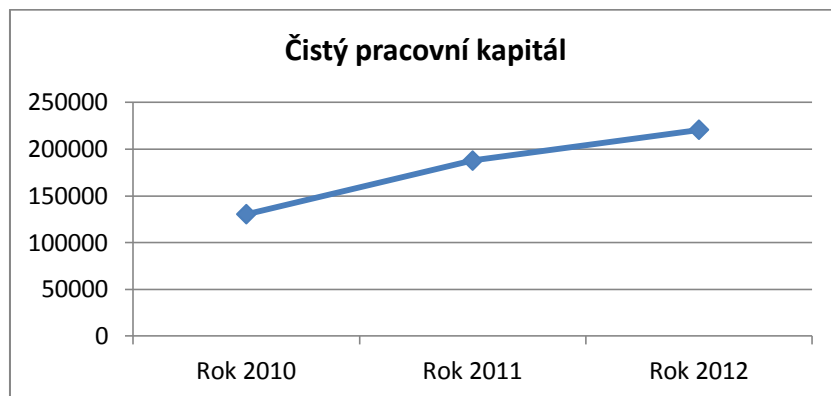
Tab. 3.10: Čistý pracovní kapitál v letech 2010-2012

Ukazatel	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Čistý pracovní kapitál	130 438	187 708	220 747

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak již bylo řečeno čistý pracovní kapitál, je část oběžných aktiv krátkodobého majetku, který je financován dlouhodobými finančními zdroji. Hodnoty by měly být plusové, aby měl podnik dostatečné množství majetku, které může přeměnit na zisk. Jak můžeme vidět z Tab. 3.10 čistý pracovní kapitál má trend růstu. V roce 2010 byla jeho hodnota 130 438 Kč, v následujícím roce 187 708 Kč a v posledním roce 220 747 Kč.

Graf 3.10: Vývoj ČPK v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5.2 Ukazatele rentability

Tato kapitola zobrazuje výpočet rentability aktiv (ROA), rentability dlouhodobých zdrojů (ROCE), rentability vlastního kapitálu (ROE), rentability tržeb (ROS) a rentability nákladů (ROC).

Tab. 3.11: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2010-2012

Ukazatel	Vzorce	ROK		
		2010	2011	2012
ROA	(9)	12,39 %	12,25 %	4,34 %
ROCE	(10)	41,43 %	52,59 %	20,58 %
ROE	(11)	93,14 %	89,77 %	24,43 %
ROS	(12)	4,97 %	4,59 %	1,59 %
ROC	(13)	5,23 %	4,81 %	1,61 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Rentabilita aktiv (ROA) je považován za klíčový ukazatel, protože poměřuje zisk s celkovými aktivy, bez ohledu na zdroje, z kterých je financován. Jak vidíme z Tab. 3.11 ukazatel má klesající charakter. Podnikatel dosahuje v sledovaných letech kladných hodnot, to znamená, že úspěšně zhodnotil svá aktiva investovaná do podnikání. V roce 2010 připadá na 1 Kč vloženého kapitálu 0,1239 Kč zisku, v roce 2011 je to 0,1215 Kč zisku na 1 Kč vloženého kapitálu. V roce 2012 zaznamenáváme pokles na hodnotu 0,434 Kč zisku na 1 Kč vloženého kapitálu. Důvodem bylo zvýšení nákladů a snížení tržeb za služby. Následek toho pak bylo snížení výsledku hospodaření před zdaněním. Ukazatel ROA by měl mít nižší hodnotu než ukazatel ROE, což je v sledovaném období splněno.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) vyjadřuje efekt z dlouhodobých investic. Ukazatel by měl být v čase rostoucí. Z Tab. 3.11 vidíme, že splňoval tuto podmínku pouze v prvních dvou letech. V roce 2011 byla hodnota nejvyšší 52,59 %, což představuje největší zhodnocení vlastního i cizího investovaného kapitálu. V následujícím roce došlo k poklesu na 20,58 %, protože došlo k poklesu zisku podnikatele o více než polovinu.

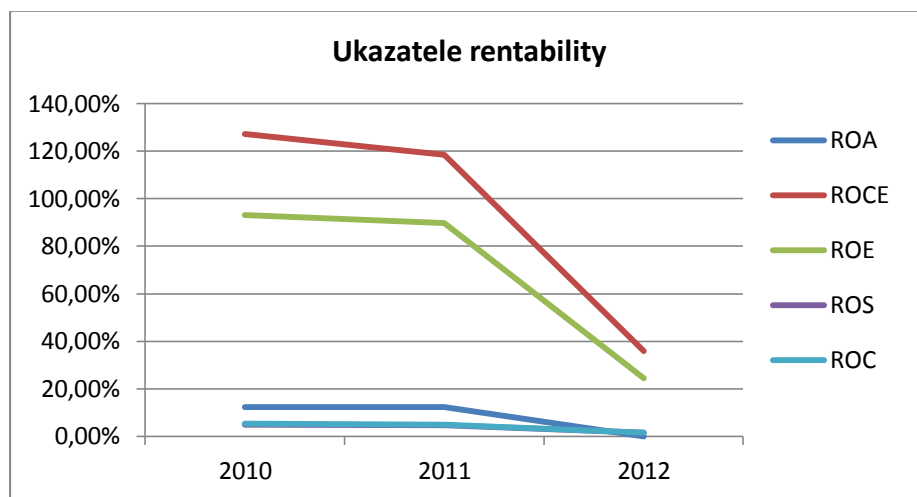
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) ukazuje výnosnost vlastních zdrojů a jejich zhodnocení v zisk. Jak již bylo uvedeno, ukazatel ROE by měl být vyšší než ukazatel ROA. Z Tab. 3.11 vidíme, že největší hodnoty dosáhl podnikatel v roce 2010, protože na vlastní kapitál připadá největší hodnota čistého zisku. V roce 2011 poklesl ukazatel nepatrně a to na hodnotu 89,77 %. Naopak v roce 2012 došlo k prudkému poklesu až na konečnou hodnotu 24,43 %. V roce 2012 došlo totiž k poklesu čistého zisku. Do budoucna by se měl podnikatel snažit udržet, nebo zvýšit zisk, který dosáhl v letech 2010 a 2011.

Rentabilita tržeb (ROS) udává množství zisku na 1 Kč tržeb. Jak je možno vidět z Tab. 3.11 ukazatel má klesající charakter. V roce 2010 podnikatel vyprodukoval z 1 Kč tržeb 0,497 Kč zisku, což je nejvíce za sledované období. V následujícím období hodnota klesala, v roce 2011 měla hodnotu 4,59 % a v roce 2012 1,59 %. Z tohoto důvodu by podnikatel měl uvažovat o možnosti snižování nákladů.

Rentabilita nákladů (ROS) udává, kolik Kč čistého zisku získá podnikatel vložením 1 Kč celkových nákladů. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lépe jsou zhodnoceny náklady podnikatele. Tento ukazatel by měl v čase růst. Jak můžeme vidět z Tab. 3.11 tak hodnoty toto pravidlo nesplňují. Naopak mají klesající tendenci. V prvním roce se hodnota pohybuje

na 5,23 %. V následujícím roce hodnota mírně poklesla na 4,81%. Důvodem bylo zvýšení celkových nákladů v roce 2011 oproti původnímu roku o to o 1 658 982 Kč (34,42%). Naopak čistý zisk se zvýšil pouze o 59 213 Kč (23,48%). V posledním sledovaném období jsme zaznamenaly hodnotu 1,61%. Pokles ukazatele je zapříčiněn zejména poklesem čistého zisku.

Graf 3.11: Ukazatele rentability v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti zjišťují výši rizika, který podnikatel nese při daném poměru vlastního kapitálu a cizích zdrojů. K výpočtu ukazatelů zadluženosti je aplikován vztah (14), (15), (16), (17) a (18). Zadluženost jednotlivých ukazatelů je vyjádřena v Tab. 3.12.

Tab. 3.12: Ukazatele zadluženosti v letech 2010-2012

Ukazatel	ROK		
	2010	2011	2012
Celková zadluženost	90,26%	89,66%	87,55%
Dlouhodobá zadluženost	20,16%	12,95%	8,62%
Krátkodobá zadluženost	70,09%	76,71%	78,93%
Majetkový koeficient	10,26	9,67	8,03
Úrokové krytí	1 122,42%	1 731,87%	769,15%
Úrokové zatížení	8,91%	5,78%	13,0%
Kvóta vlastního kapitálu	9,74%	10,34%	12,45%

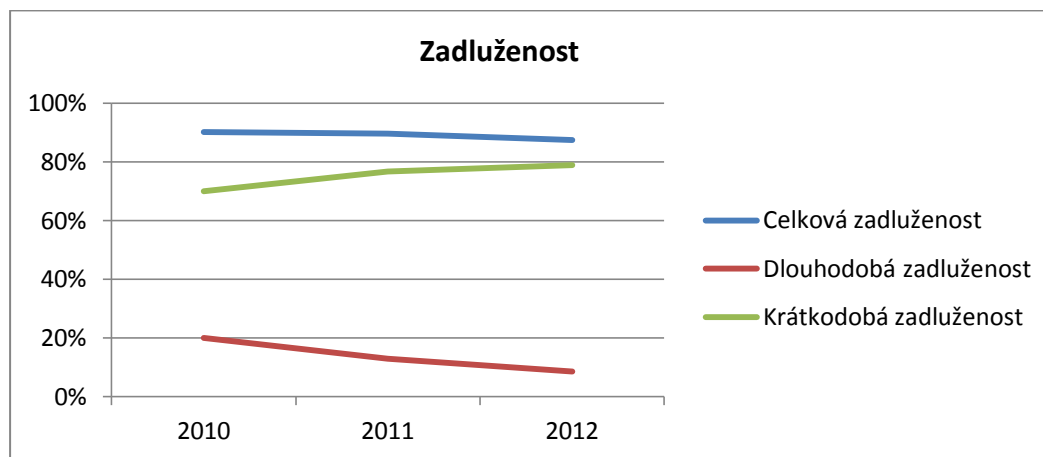
Zdroj: Vlastní zpracování

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům nám dává **celkovou zadluženost** podnikatele. Ukazuje nám, jaká část majetku je financována z cizích zdrojů. Jak můžeme vidět z Tab. 3.12 zadluženost se pohybuje na vysoké úrovni. V prvním roce je hodnota 90,26%. Je pozitivní, že zadluženost mírně klesá v následujících letech. Můžeme tedy říci, že podnik byl v těchto letech závislý na cizích zdrojích. Zadluženost není sama o sobě negativní charakteristikou, neboť není nezbytné, aby podnikatel využíval jen vlastní kapitál.

Hodnoty **dlouhodobé zadluženosti** jsou ve srovnání s celkovou zadlužeností nízké. V sledovaném období jsou klesající, což je zapříčiněno splacením dlouhodobého bankovního úvěru. V roce 2010 je to 20,16%, v roce 2011 12,95% a v roce 2012 pouze 8,62%. Znamená to tedy, že podnikatel není z dlouhodobého hlediska vysoce zadlužen.

Na rozdíl od dlouhodobé zadluženosti je ta **krátkodobá zadluženost** na vyšší úrovni. Není však dobré, že se hodnota zvyšuje. Důvodem je zvýšení krátkodobých závazků. Hodnota postupně stoupá z 70,09% až na konečných 78,93%.

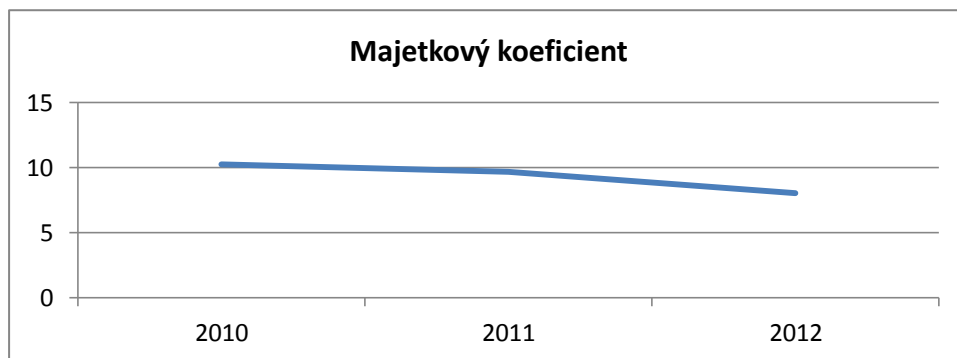
Graf 3.12: Zadluženost v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

Majetkový koeficient, neboli taky finanční páka poměřuje celková aktiva k vlastnímu kapitálu. Vývoj tohoto ukazatele je zachycen v Grafu 3.13. Tento ukazatel vykazuje v letech 2010 -2012 odchylek do maximální výše 1,64, což je považováno za poměrně stabilní vývoj. Takový je u tohoto ukazatele žádoucí.

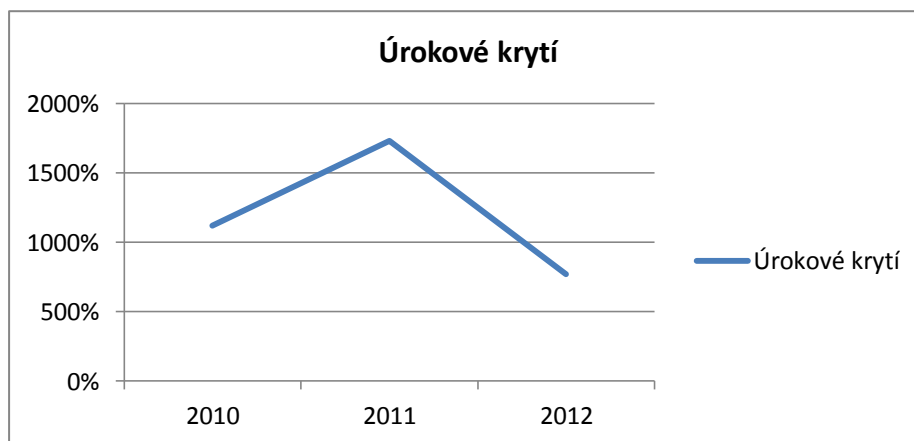
Graf 3.13: Majetkový koeficient v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

Úrokové krytí vypočteme jako podíl zisku před úroky a daněmi a nákladovými úroky. Čím je vyšší úrokové krytí, tím je lepší finanční situace. Udává, kolikrát jsou úroky kryty provozním ziskem. Jak můžeme vidět z Tab. 3.12, hodnoty v sledovaných obdobích značně převyšují 100%. V roce 2010 úrokové krytí 11,22 krát vyšší než placené úroky. V roce 2011 došlo k dalšímu růstu až na hodnotu 17,32 krát vyšší než placené úroky. V posledním roce došlo k poklesu úrokového krytí a to na hodnotu 7,69, což bylo zapříčiněno zejména poklesem hodnoty EBIT. Z této situace vyplývá, že podnikatel je schopen velice dobře pokrýt své úroky.

Graf 3.14: Ukazatel úrokového krytí v letech 2010-2012

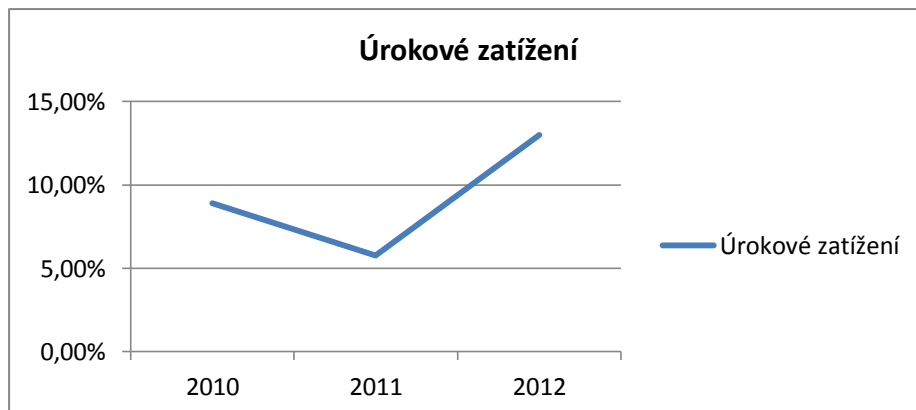

Zdroj: Vlastní zpracování

Úrokové zatížení je opačným ukazatelem k úrokovému krytí. Udává nám, jakou část zisku nám odčerpají úroky. Tento ukazatel by měl mít klesající trend. Z Tab. 3.12 lze vidět, že hodnoty tohoto ukazatele byly velmi malé. V roce 2010 to bylo 0,089 v roce 2011 0,058 a

v roce 2012 se hodnota zvýšila na 0,13. Hodnoty jsou v celém sledovaném období optimální a můžeme říct, že úrokové zatížení finanční stabilitu podnikatele neohrožuje.

Graf 3.15: Úrokové zatížení v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

Kvóta vlastního kapitálu se vypočítá jako podíl vlastního kapitálu k celkovým aktivům podnikatele. Patří mezi nejdůležitější ukazatele. Určuje do jaké míry je schopen podnikatel krýt své prostředky vlastními zdroji. Ukazatel by měl mít stoupající trend.

Jak můžeme vyčíst z Tab. 3.12 tato podmínka byla splněna. V prvním roce to bylo 9,74 % v dalším roce 10,34 % a v roce 2012 bylo hodnota nejvyšší a to 12,45 %. Růst je důvodem kladného zisku ve všech sledovaných obdobích, což nám zvyšovala vlastní kapitál. Hodnoty jsou však poměrně malé, podnikatel totiž financoval svá aktiva především z cizích zdrojů, což je sice levnější, ale mohlo by to způsobit finanční nestabilitu.

Graf 3.16: Kvóta VK v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5.4 Ukazatele aktivity

V této kapitole je provedena analýza aktivity, která vyjadřuje, jak efektivně podnikatel využívá svůj majetek. Ukazatele aktivity lze vyjádřit v podobě obratu a doby obratu jednotlivých položek. K výpočtům jsou použity vztahy (19) až (24). Vybrané ukazatele zachycuje Tab. 3.13.

Tab. 3.13: Ukazatele aktivity v letech 2010-2012

Ukazatel	ROK		
	2010	2011	2012
Doba obratu aktiv (dny)	197,35	177,91	188,21
Doba obratu pohledávek (dny)	5,41	1,67	4,40
Doba obratu zásob (dny)	124,30	117,22	123,98
Doba obratu závazků (dny)	138,33	136,48	148,56
Obrat aktiv	1,82	2,02	1,91
Obrat pohledávek	66,60	215,35	81,76
Obrat zásob	2,90	3,07	2,90

Zdroj: Vlastní zpracování

Doba obratu aktiv nám ukazuje, za jak dlouho dojde k obratu celkových aktiv k tržbám. Pozitivní je co nejkratší doba obratu. Z Tab. 3.13. můžeme vidět, že hodnoty měly kolísavou tendenci. V roce 2010 byl obrat aktiv 197,35 dní. V následujícím roce hodnota klesla a aktiva by se přeměnila na peněžní prostředky za 177,91 dní. V posledním sledovaném období došlo k nárůstu aktiv a poklesu tržbám oproti roku 2011 a tak jsme se dostali na hodnotu 188,21 dní.

Doba obratu pohledávek vypovídá o platební kázni odběratelů, za jak dlouho jsou průměrně placeny faktury. Hodnoty doby obratu pohledávek jsou velmi malé, jak udává Tab. 3.13. Nejnižší je hodnota v roce 2011 kdy, tato doba byla 1,67 dní. Nejvyšší hodnota byla v roce 2012 a to 5,41 dní. Můžeme tedy říci, že odběratelé platí své závazky včas.

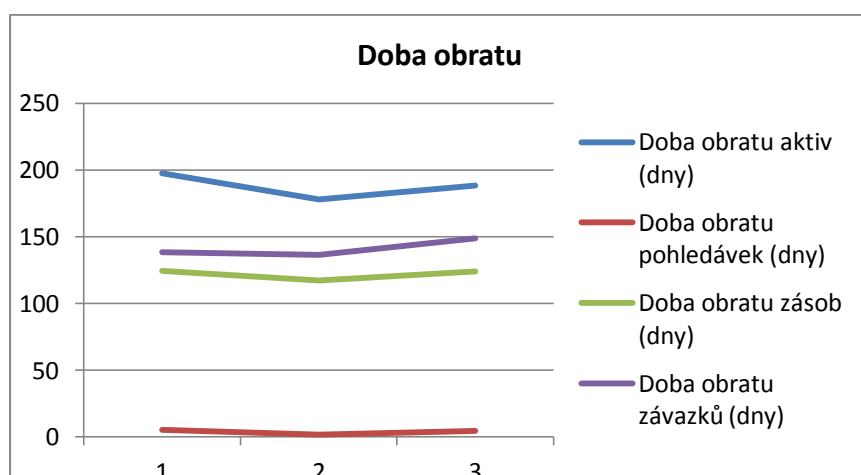
Doba obratu zásob nám sděluje, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob, neboli počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby. Jak můžeme vidět z Tab. 3.13, doba obratu zásob se v letech 2010-2012 pohybovala v rozmezí

117-120 dnů. Nejlepší hodnoty dosahoval podnikatel v roce 2011, kdy byla doba obratu zásob 117,22 dní.

Ukazatel **doba obratu závazků** popisuje platební disciplínu podnikatele vůči dodavatelům. Tento ukazatel by měl být v čase stabilní. V prvním roce je doba obratu závazků 138,33 dní. V roce 2011 mírně hodnota poklesla na 136,48 dní. Největší hodnotu ukazatel vykazuje v roce 2012 a to 148,56 dní. Důvodem bylo zvýšení krátkodobých závazků na 2 732 924 Kč.

Vývoj doby obratu aktiv, pohledávek, zásob a závazků ukazuje graf 3.17.

Graf 3.17: Doba obratu vybraných položek v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

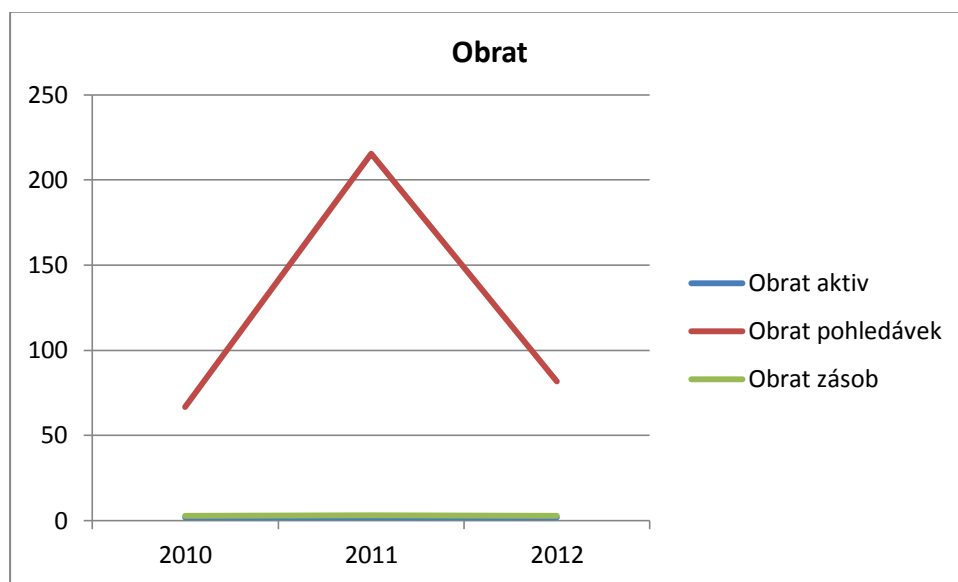
Ukazatel **obrat aktiv** (rychlost obratu), měří intenzitu využití majetku. Udává, kolikrát se celková aktiva za rok obrátí v tržby. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lépe podnik využívá svá aktiva. Z Tab. 3.13 vidíme, že nejlepší hodnotu podnikatel vykazuje v roce 2011. V tomto roce se aktiva obrátí 2,02 krát, což je taky důvodem největších tržeb. V roce 2012 byla hodnota o něco menší a to obrat 1,91 krát. Nejmenšího obratu dosahoval podnikatel v roce 2010 a to 1,82 krát.

Obrat pohledávek vykazoval ve sledovaném období velice vysokých hodnot, jak můžeme vidět z Tab. 3.13. V roce 2010 byl obrat 66,60 krát, v roce 2011 vzrostl na 215,35 krát a v roce 2012 to bylo 81,76 krát. Důvodem byly zejména nízké hodnoty pohledávek v sledovaném období.

Obrat zásob vyjadřuje, kolikrát se za rok obrátí zásoby. Hodnoty se v sledovaném období pohybují kolem hodnoty 3. Nejlépe zhodnotil podnikatel své zásoby v roce 2011 a to 3,07 krát. V roce 2010 a 2012 byl obrat zásob 2,9 krát za rok. Z grafu 3.18 můžeme vidět, že hodnoty jsou stabilní v čase. Pro podnikatele by bylo výhodnější, kdyby hodnoty stoupaly.

Vývoj obratu aktiv, pohledávek a zásob je vidět z Grafu 3.18.

Graf 3.18: Obrat vybraných položek v letech 2010-2012

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5.5 Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu

Tato kapitola je zaměřena na pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu. Tento vrcholový ukazatel byl postupně rozkládán na tři dílčí ukazatele, kterými jsou rentabilita tržeb (EAT/T), obrat aktiv (T/A) a finanční páka (A/VK). Nejprve bude analýza provedena metodou postupných změn a následně metodou logaritmickou. V Tab. 3.14 je uveden ukazatel ROE a jeho absolutní změna. V Tab. 3.15 jsou zachyceny hodnoty ukazatele ROE a jeho vysvětlujících ukazatelů. Při výpočtu jak metodou postupných změn, tak metodou logaritmickou se vycházelo ze stejných vstupních dat.

Tab. 3.14: Hodnoty ukazatele ROE a jeho absolutní změna v letech 2010-2012

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
ROE	93,14 %	89,77 %	24,43 %
Absolutní změna	-	-3,37	-65,34

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 3.15: Hodnoty ukazatele ROE a jeho vysvětlující ukazatele v letech 2010-2012

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
ROE (%)	93,14 %	89,77 %	24,43 %
EAT/T	0,0497	0,0459	0,0159
T/A	1,82	2,02	1,91
A/VK	10,26	9,67	8,03

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5.5.1 Metoda postupných změn

V této části čtvrté kapitoly je proveden rozklad ukazatele vlastního kapitálu pomocí metody postupných změn. Výhodou této metody je jednoduché a rychlé vyčíslení vlivů. Nevýhodou je, že zde záleží na pořadí prvků. V našich výpočtech se pořadí prvků nemění.

Z Tab. 3.16 je patrné, že v letech 2010-2012 měla největší vliv na vrcholový ukazatel obrát aktiv, který měl jako jediný pozitivní vliv. Druhý největší vliv na ukazatele ROE měla rentabilita tržeb, které už ukazatel ovlivnila negativně. Nejmenší vliv měla na ukazatel finanční páka a to hodnotu -5,47. Absolutní změna ukazatele byla v letech 2010-2012 negativní a to -3,15 %.

Tab. 3.16: Hodnoty ukazatele ROE a jeho vysvětlující ukazatele v roce 2010-2011

	2010	2011	Absolutní změna	Absolutní vliv	Pořadí vlivu
EAT/T	0,0497	0,0459	-0,0038	-7,1	2
T/A	1,82	2,02	0,2	9,42	1
A/VK	10,26	9,67	-0,59	-5,47	3
Suma				-3,15	

Zdroj: Vlastní zpracování

V období 2011-2012 měla největší vliv na vrcholový ukazatel rentabilita tržeb. Jak můžeme vidět z Tab. 3.17 dosahovala hodnoty -58,6 %. Druhým nejvlivnějším prvkem byla finanční páka. Nejmenší vliv na ukazatel měl obrát aktiv a to -1,69 %. Absolutní změna byla v letech 2011.2012 negativní a došlo k největšímu poklesu vrcholového ukazatele ROE v sledovaném období.

Tab. 3.17: Hodnoty ukazatele ROE a jeho vysvětlující ukazatele v roce 2011-2012

	2011	2012	Absolutní změna	Absolutní vliv	Pořadí vlivu
EAT/T	0,0459	0,0159	-0,03	-58,6	1
T/A	2,02	1,91	-0,11	-1,69	3
A/VK	9,67	8,03	-1,64	-4,98	2
Suma				-65,3	

Zdroj: Vlastní zpracování

3.5.5.2 Metoda logaritmická

V následujících výpočtech budou použity vztahy (29), (30), (31). Logaritmická metoda je oproti metodě postupných změn přesnější. Výhodou zde je, že nezáleží na pořadí prvků. Nevýhodou je, že se vychází z výpočtu logaritmů indexu, proto musí být index změny syntetického ukazatele a index změny vysvětlujícího ukazatele kladné. Tuto podmínku jsme ve sledovaném období splnili.

Z Tab. 3.18 vidíme, že v letech 2010-2011 měl pomocí metody logaritmické největší vliv ukazatel obrát aktiv. Druhý největší vliv měla rentability tržeb, následovala finanční páka. Konečná hodnota ukazatele ROE měla zápornou hodnotu.

Tab. 3.18: Hodnoty ukazatele ROE a jeho vysvětlující ukazatele v roce 2010-2011

	2010	2011	Index změny vysvětlujícího ukazatele	Index změny syntetického ukazatele	Absolutní změna vrcholového ukazatele	Pořadí vlivu
EAT/T	0,0497	0,0459	0,92	0,96	-6,88	2
T/A	1,82	2,02	1,11	0,96	8,62	1
A/VK	10,26	9,67	0,94	0,96	-5,11	3
Suma					-3,37	

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tab. 3.19 je vidět, že v letech 2011-2012 vykazovala největší vliv rentabilita tržeb a to hodnotou -56,86 %. Další v pořadí vlivu je finanční páka, její hodnota vlivu byla -12,40 %. Nejmenší vliv na ukazatele ROE měl obrat aktiv. Celková změna ukazatele ROE byla záporná.

Tab. 3.19: Hodnoty ukazatele ROE a jeho vysvětlující ukazatele v roce 2011-2012

	2011	2012	Index změny vysvětlujícího ukazatele	Index změny syntetického ukazatele	Absolutní změna vrcholového ukazatele	Pořadí vlivu
EAT/T	0,0497	0,0159	0,32	0,27	-56,86	1
T/A	1,82	1,91	1,05	0,27	2,43	3
A/VK	10,26	8,03	0,78	0,27	-12,40	2
Suma					-66,83	

Zdroj: Vlastní zpracování

4 Zhodnocení výsledku finanční analýzy a návrh doporučení

Zhodnocení výsledků začneme analýzou Tafflerova modelu, čímž zjistíme, zda je podnikatel v dohledné době ohrožen bankrotem. K výpočtu modifikované verze Tafflerova modelu použijeme vztah (38). Problémem je, že většina takto vytvořených soustav pracuje s výzkumy ekonomických podmínek, které nejsou identické s českým ekonomickým prostředím. Při interpretaci výsledků, bychom měli být opatrní.

Tab. 4.1: Modifikovaná verze Tafflerova modelu

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Tafflerův model	0,614	0,660	0,30

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedené Tab. 4.1 vyplívá, že individuální podnikatel má malou pravděpodobnost bankrotu, protože výsledky ve všech sledovaných obdobích jsou vyšší než 0,3. Pokud je to kapitola 4, nemůže být tab. 3.20, ale 4.1.

4.1 Zhodnocení finanční analýzy

Na základě finanční analýzy jsou v této kapitole zhodnoceny její výsledky. Další část této kapitoly popisuje návrhy a doporučení, které může podnikatel přijmout tak, aby ukazatele dosahovaly pro příští období lepších hodnot. Hodnoceny jsou silné i slabé stránky, příležitosti i ohrožení. Závěrečná část popisuje vývoj vybraných ukazatelů finanční analýzy v čase a sleduje, jak jsou vzájemně jednotlivé prvky ve výkazech i ukazatele finanční analýzy ovlivňovány.

Finanční analýza byla provedena u individuálního podnikatele Petra Haničáka, který vlastní pobočku firmy Alpine Pro. Podnikatele se zabývá zejména prodejem outdoorového oblečení. Při zpracování finanční analýzy se vycházelo zejména z údajů uvedených ve finančních výkazech – rozvahy a výkazu zisku a ztráty ve sledovaném období 2010-2012. Nejprve byla provedena horizontální a vertikální analýza vybraných položek, po té

následovala největší část a to analýza poměrových ukazatelů. Na závěr jsme se zaměřili na pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu.

Z horizontální a vertikální analýzy lze usoudit, že aktiva podnikatele měla ve sledovaném období rostoucí tendenci. U dlouhodobého hmotného majetku je však po celé sledované období zaznamenán pokles. Důvodem bylo odepisování tohoto majetku. Výraznější vliv na celková aktiva měla jejich oběžná část, která roste prakticky v celém období roku 2010-2012. Oběžná aktiva se pohybovala v rozmezí 74-85 % z celkových aktiv. Největší část oběžných aktiv představovaly zásoby, které se od roku 2010 do roku 2012 zvýšily z 1 750 542 Kč na konečných 2 280 711 Kč.

U pasivních ukazatelů je vidět, že podnikatel využívá více cizí zdroje, než vlastní kapitál, což může v budoucnu způsobit finanční nestabilitu. Celkový vývoj pasiv je stejný jako vývoj aktiv, čili nárůst. Cizí zdroje představují ve všech sledovaných obdobích více jak 87 % z celkových pasiv. Nejvýznamnější položkou celkových pasiv jsou krátkodobé závazky. Bankovní úvěr měl klesající tendenci z důvodu jeho splácení. Pozitivní bylo, že vlastní kapitál rostl a to z toho důvodu, že podnikatel nezaznamenal v sledovaném období ztrátu. Je vidět, že bilanční pravidlo je zde splněno a aktiva se rovnají pasivům.

Na výnosech podnikatele se nejvíce podílely tržby za prodané zboží, které v sledovaném období rostly. V roce 2010 to bylo 77,66 % z celkových výnosů, v roce 2012 už to bylo 88,94 % výnosů. Za významově podstatnou část výnosů můžeme taky považovat tržby za prodej výrobků a služeb. V roce 2010 se pohybovaly na částce 1 314 335 Kč. Výrazný pokles jsme zaznamenali v roce 2012, kde tyto tržby byly 724 060 Kč. Ostatní výnosy měly zanedbatelný podíl na celkových výnosech.

V nákladech podnikatele mají největší zastoupení náklady vynaložené na prodej zboží, v důsledku vysokého objemu tržeb z prodaného zboží. Podstatnou část nákladu tvořily také spotřeba materiálu a energie.

Ukazatele likvidity ve sledovaném období rostou, avšak jsou pod doporučenou hranicí. U ukazatele běžné likvidity se mluví o „doporučených hodnotách“ v rozmezí 1,5 do 2,5. Podnikatel dosahuje hodnot okolo jedné. To znamená, že po přeměně oběžných aktiv, je podnikatel schopen hradit své závazky pouze jednou. U pohotové likvidity jsou hodnoty na

velmi nízké úrovni. Z toho vyplývá, že podnikatel má velké množství zásob v podniku. Růst však signalizuje zlepšení platební situace. U pohotové likvidity, která zahrnuje ty nejlikvidnější prostředky je doporučená hodnota dodržena pouze v roce 2012 a to jen těsně nad hranicí. Nemusí to však znamenat, že podnikatel není schopen hradit své závazky. Na jednu stranu své peníze investuje a neleží jen na účtech. Na druhou stranu, by měl podnikatel udržovat na účtech a v pokladně určitou část peněžních prostředků, pro případ neočekávané události. Podnikatel by měl však svou likviditu zvýšit, aby se aspoň pohyboval nad nejnižší doporučenou hodnotou, která je 0,2. Z analýzy čistého pracovního kapitálu vyplývá, že dosahuje kladných hodnot v sledovaném období. Krátkodobý majetek je vyšší než krátkodobé závazky. Podnikatel má tedy k dispozici „finanční polštář“.

Hodnoty ukazatelů rentability nabývaly v období od roku 2010 do roku 2012 kladných hodnot. V prvních dvou letech byly hodnoty na skoro stejné úrovni, v posledním sledovaném období zaznamenáváme velký pokles, což je zapříčiněno poklesem výsledku hospodaření. Hodnota ukazatele ROE vyšla ve všech sledovaných obdobích větší než hodnota ukazatele ROA, což znamená, že byl dobře zhodnocen vlastní kapitál. Podnikatel by se měl zaměřit na maximalizaci tržeb, kterých by mohlo být dosaženo úsporou nákladů.

Z analýzy zadluženosti můžeme vyčíst, že podnikatel využívá z větší části cizí zdroje, nežli vlastní. Celková zadluženost dosahovala až 90 %. Podnikatel vykazuje mnohem větší krátkodobou zadluženost, než dlouhodobou. Převážnou většinu cizích zdrojů tedy představují krátkodobé závazky. Pro podnikatele by bylo výhodné zvýšit podíl vlastního kapitálu, který má sice stoupající tendenci, ale pohybuje se průměrně pouze okolo 10 %. Z úrokového krytí vyplývá, že podnikatel je schopen velice dobře pokrýt své nákladové úroky. Můžeme říci, že úrokové zatížení finanční stabilitu podnikatele neohrožuje. Jednoznačně můžeme říct, že podnikatel by měl začít financovat své aktivity i z vlastních zdrojů, měl by se snažit snížit svoje cizí zdroje a snížit tak celkovou zadluženost.

Další analýzou byly ukazatele aktivity, které zaznamenávají kolísavou tendenci. Doba obratu aktiv je na vysoké úrovni. Za zvýšením aktiv stojí také zvýšení zásob v sledovaném období, což negativně ovlivní i dobu obratu zásob. Co se týče doby obratu pohledávek a doby obratu zásob, je splněno pravidlo solventnosti, což znamenalo, že pohledávky byly včas hrazeny. Problém ale nastává u doby obratu závazků. Vyplývá z toho špatná platební morálka. Podnikatel by se teda měl zaměřit na včasné placení závazků a to především krátkodobých

závazků. Obrátka celkových aktiv vyjadřuje využití celkového majetku, Hodnoty se pohybují mezi 1 a 2, což znamená, že se majetek přemění na tržby za rok minimálně jednou a maximálně dvakrát. Hodnoty by měly být co největší, aby podnikatel co nejefektivněji využíval svůj majetek. Obrat pohledávek byl velice vysoký z důvodu jejich nízkých hodnot.

Poslední metodou, kterou jsme ve finanční analýze použili, byl pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu. Pomocí metody postupných změn jsme zjistili, že v letech 2010-2011 měl největší vliv na ukazatele ROE obrat aktiv, který měl jako jediný pozitivní vliv. V letech 2011-2012 měla největší vliv rentabilita tržeb, která však měla negativní vliv. Absolutní změna ukazatele byla v sledovaných obdobích vždy negativní a to v mezi lety 2010-2011 -3,37% a v letech 2011-2012 -65,34%. Pomocí metody logaritmické jsme došli k stejným závěrům.

4.2 Doporučení

Na základě provedené finanční analýzy lze stanovit pro podnikatele následující doporučení:

První z problému je majetková struktura podnikatele. Ve sledovaném období je velká část aktiv tvořena oběžnými aktivy, na druhé straně tomu odpovídá složení cizího kapitálu, které je také krátkodobé. Doporučil bych udržovat zásoby na minimální výši, které by vedlo ke zvýšení peněžních prostředků, které by podnikatel mohl využít k jiným účelům.

Druhý z problému je, že podnik není optimálně financován. Podíl cizího kapitálu se pohybuje okolo 90 %, což je zapříčiněno velkým množstvím závazků, které by měl podnikatel snížit. Podnik používá dlouhodobé zdroje k financování krátkodobých aktiv. Pro podnik je takové financování drahé a brání mu v rozvoji. Podnikatel by se měl zaměřit na to, aby zvýšil podíl vlastního kapitálu, kdyby došlo k neočekávané situaci.

Výhodou podnikatele je, že podnik nemá skoro žádnou konkurenci. Pobočka disponuje širokou nabídkou a poměrně dlouhou pracovní dobou. V Krnově je prodejna Alpine Pro jedinou specializovanou prodejnou, která prodává produkty pouze jediné značky. Holding společnosti rád poskytuje frančizu podnikatelům v menších městech, kde je nižší nájem než

ve velkoměstských obchodních centrech a mohou uspokojit zákazníky nižšími cenami zboží, popřípadě akcemi či slevami. K větší efektivnosti prodeje značně přispěl nově vytvořený internetový e-shop, což jistě ocenila většina zákazníků a využívá nákupu z pohodlí domova. Silnou stránkou podniku je také dobré postavení značky ALPINE PRO na českém trhu, kde je největším prodejcem outdoorového oblečení. Podnikatel také využívá prezentací na veletrzích, což umožňuje rozšíření povědomí o podniku samotném mezi širší společností. Výhodou podnikatele by mohla být blízká vzdálenost pohoří Jeseníku, kde by mohl získávat nové zakázky, např. nabízením nových lyžařských kolekcí zdejším lyžařským střediskům a školám. Právě získáním nových zakázek by rostly tržby, což je priorita pro podnikatele v nejbližší době.

5 Závěr

Finanční analýza patří k nedílným součástem finančního řízení podniku. Představuje komplexní rozbor finanční situace podniku a zkoumá vzájemné vazby a vztahy. Je součástí strategického myšlení a vedení. Ke svým výpočtům využívá jako primární zdroj dat účetní výkazy, které jsou nedílnou součástí firemního účetnictví. Vypovídá o změnách položek účetních výkazů a využívá celou řadu poměrových ukazatelů. Výsledky těchto analýz používá vedení podniku pro zjištění své finanční situace a jeho hospodaření. Díky analýze je schopna objevit své slabé a silné stránky.

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit finanční situaci individuálního podnikatele v letech 2010-2012 pomocí vybraných metod. Cíle práce bylo dosaženo.

V první kapitole bakalářské práce byla popsána metodologie finanční analýzy. V této části jsou uvedeni zejména uživatelé, zdroje informací a metody finanční analýzy. K dosažení cíle se vycházelo ze zdrojů uvedených v seznamu literatury.

Druhá kapitola se zabývala stručným představením podnikatele a dále jsme se již věnovali konkrétním výpočtům. Propočtené ukazatele byly zapsány do tabulek a podle hodnot v tabulkách zakresleny do jednotlivých grafů. Průběh grafů a jejich hodnoty byly zdůvodněny a stručně popsány. Celá praktická část vycházela z účetních výkazů, které jsou zobrazeny v přílohách bakalářské práce.

Na základě těchto informací bylo provedeno v poslední kapitole celkové zhodnocení a přidány konkrétní doporučení. Z výsledků finanční analýzy vycházelo, že nejhorším rokem byl rok 2012, kde jsme zaznamenali také nejnižší zisk. Sledované období bylo také ovlivněno celosvětovou ekonomickou krizí, a proto nebylo snadné dosahovat dobrých ekonomických výsledků.

Seznam použité literatury

a) odborná literatura

- [1] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [2] KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [3] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [4] ČVANČAROVÁ, Zuzana a kol. *Podniková ekonomika A*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2009. 309 s. ISBN 978-80-248-1421-6.
- [5] MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: Aspi, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
- [6] MARINIČ, Pavel. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 191 s. ISBN 978-80-245-1307-3.
- [7] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

b) ostatní zdroje

- [8] ALPINE PRO, [online] [cit. 2013-15-3] Dostupné z WWW: <http://www.alpinepro.cz/o-nas/>
- [9] HRBEK, Václav. *Češi na outdoor vybavení nešetří* [online]. [cit. 2013-15-3] Dostupné z WWW: <http://hn.ihned.cz/c1-50841640-vaclav-hrbek-cesi-na-outdoor-vybaveni-nesetri>

- [10] ZIKMUND, Martin. *Ukazatelé likvidity* [online]. [cit. 2013-01-07]. Dostupné z WWW: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-likvidity>

Seznam zkratek

Abs – změna absolutní

Rel – změna relativní

ČPK- čistý pracovní kapitál

EBIT – zisk před zdaněním a úroky

EBT – zisk před zdaněním

EAT – čistý zisk po zdanění

ROA – rentabilita aktiv

ROE – rentabilita vlastního kapitálu

ROCE – rentabilita dlouhodobých zdrojů

ROS – rentabilita tržeb

ROC – rentabilita nákladů

IP – individuální podnikatel

IČ – identifikační číslo

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že:

- jsem byl seznámen s tím, že na bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2013

.....
Adam Ondra

Seznam příloh

Příloha 1 Rozvahová strana aktiv individuálního podnikatele

Příloha 2 Rozvahová strana pasiv individuálního podnikatele

Příloha 3 Výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele